

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Acésta fóia ese câte 2 cóle pe luna si costa 3 florini val. austr., pentru cei ce nu sunt membrii asociatiunei.
Pentru strainatate 9 franci (lei noi) cu porto postei.

Abonamentul se face numai pe câte 1 anu intregu.
Se abonédia la Comitétulu Asociatiunei in Sibiiu, séu prin posta séu prin domni colectori.

Sumariu: Pericope scurte din opulu istoricu titlatu: Luptele Romaniloru in resbelulu din 1877—1878. (Continuare din Nr. 9—10). — Spesele Academiei romane pentru sciintie si literatura. — Din Raportulu Comitétulu Societatii pentru cultur'a si literatur'a romana in Bucovin'a in anulu 1886. — Premiile Academiei Romane. — Procesu verbale alu comitétulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu luat in siedinti'a dela 16 Maiu st. n. 1887. — Conspectulu cartiloru intrate la bibliotec'a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu in decursulu trimestrulu Ianuarie — Martie 1887. — Diverse. — Bibliografie. — Scól'a superióra de fetitie din Sibiiu. (Colecte).

Pericope scurte din opulu istoricu titlatu: Luptele Romániloru in resbelulu din 1877—1878.

(Continuare din Nr. 9—10).

Cartea a Sîptea.

Griviti'a.

Consiliulu de resbelu pentru a hotári operatiunile armatelor aliata romana-rusa in contra Plevnei. — Parerile statulu-majoru rusescu. — Parerea Domnului Romániloru. — Ataculu generalu asupra Plevnei este decisu. — Descrierea positiuniloru ce urmau a se ataca. — Armat'a lui Osmanu pasi'a. — Bombardare de patru zile care precede ataculu. — Ordinile Domnitorulu către trupele armatei de Vest pentru executarea acestei bombardari. — Divisi'a 4-a romána ia positiune in fati'a Grivitei. — Prim'a di de bombardare la 26 Augustu (7 Septembrie). — Divisia 4-a inaintédia peste nópte bateriile sale mai aprópe de positiunile inamiculu; divisia 3-a se aslédia diminétia in fati'a Bucovei. — A doua di de bombardare, 27 Augustu (8 Septembrie). — Ataculu redanulu din inaintea redutei Griviti'a de către regimentulu alu 13-lea de dorobanti si unu batalionu din regimentulu alu 5-lea de linie. — A treia di de bombardare, 28 Augustu (7 Septembrie). — Cercarea de esire a Turciloru spre Etropolu; lupt'a cavaleriei románe care respinge pe vrajmasiu. — A patra di de bombardare, 29 Augustu (10 Septembrie). — Ordinele si pregatirile pentru lupta generala; formatiunea colóneloru de atac. — Ajunulu bataliei. — Dina de 30 Augustu (11 Septembrie). — Inceperea bataliei de către trupele generaliloru Skobelef si Krylof. — Cursulu bataliei la 2 óre. Ataculu Romániloru. — Divisi'a 3-a intálnesce a doua reduta dela Griviti'a. — Mórtea majorulu Siontiu si capitanulu Valter Maracínenu. — Ataculu divisiunei a 4-a; respingerea lui. — Alu doilea atac. — Alu treilea atac impreuna cu Rusii, respinsu asemenea. — Alu patrutea atac. — Luarea redutei Griviti'a.

Dupa ce luase posesiune de importantulu seu comandamentu, dupa ce inspectase cu deamanuntulu in zilele de 22 Augustu (3 Septembrie), 23 Augustu (4 Sept.), si 24 Augustu (5 Septembrie), atátu trupele rusesci, càtu si positiunile defensive si ofensive ale Plevnei, comandantulu armatei romana-rusa din Bulgari'a apuséna porni in diminétia zilei de 25 Augustu (6 Septembrie) la Ra-

deniti'a, unde se affa cuartierulu marelui duce Nicolae, comandantulu alu armatei imperiale de operatiuni, spre a hotári impreuna mersulu actiunei ulterióre, care avea se incumbe fortieloru aliata inaintea Plevnei.

In marele consiliu de resboiu care se tînù intre ambele capetenii, si la care luara parte siefii stateloru-majóre generale, se accentuà, dela inceputu, o deosebire de vederi in privinti'a modalitatii, prin care puterile románe-ruse concentrate la Vestulu esichierulu de operatiuni in Turci'a, urmau se'si atinga scopulu. Acestu scopu in sine erá claru si bine determinatu. Trupele strinse de Turci pe arip'a drépta a armatei rusesci trebuiau, inaintea de tóte conținute si oprite de a lua ofensiva; actiunea lor amenintiatóre trebuia stánjinita si anulata asia ca ele se nu mai constituie, cá pana aci, unu obstacolu la desfasiurarea planulu de campania adoptatu de statulu-majoru rusescu, si la mersulu inaintea alu armatei Tiarulu pentru a'si atinge objectivulu ei strategicu definitivu, Constantinopolea.

Daca rezultatulu la care trebuia se tindia armat'a rusa-romána din Vestulu Bulgariei se infatisia limpede si fàra contestare, mijlócele de a ajunge la acelu rezultat difereau intre dinsele. Acésta diferentia impartiea si parerile in consiliulu de resboiu.

Statulu-majoru rusescu stabilea in principiu, ca puterile ruse si románe, adunate acum inaintea Plevnei fiindu considerabilu sporite, trebuiau fàra amanare se tréca la o actiune energica si imediata, se pasiésca la ofensiv'a cea mai intensa si vigurósa, se atace tóte positiunile inamice din inaintea loru, si cucerindule cu asaltu, se desfiintieze obstacolu ce óstea imperiala intálnise neasteptatu in calea ei. Comandamentulu rusu nu se indoia de reusit'a acestui planu. Elu contá cà fortiele lui Osmanu pasi'a, pe cari le evalua la cifra de 40 pana la 50,000 ómeni, erau in inferioritate nume-

rica fatia cu 65,000 Rusi si Romani; cã moralulu trupeloru turcesci din Plevna trebuia se fie clatinatu de cele dóue própsete insuccese ce intimpinasera in esirea dela Pelisiatu din 19/31 Augustu, si luarea Lovcei, ca armat'a lui Sulimanu pasi'a din Sudulu Balcaniloru, negresitu slabita de atacurile infructuóse dela Sipca, nu erã in stare de a veni in ajutorulu lui Osmanu.

Domnulu Romàniloru nu impartasia vederile statului-majoru rusescu, in ceea-ce privea acestu mod de executare alu actiunei in contra Plevnei, si desvolta consiliulu cuvintele pe cari 'si intemeia parerea sa deosebita. Intru càtu privea situatiunea numerica a fortieloru respective, Domnulu Carolu observa ca evaluarea efectiveloru lui Osmanu pasi'a nu era basata pe sciintie sigure si positive. Se crede in statulu-majoru rusescu ca se urca la 50,000 luptatori. Dara cifr'a putea se fie mai mare, erau chiaru multe probabilitati pentru a se admite acésta de pe indelungulu timpu de o luna si jumătate trecutu intre ultimile atacuri alu Rusiloru, de pe indeletnicirile ce avusese musirulu otomanu de a se intari cu ómeni si materialu pe linii de operatiuni ce'i stau inca deschise. Armat'a lui Osmanu putuse fãra pedica, dela 18/30 Iulie incóce, se sporéscã si se egaleze in numeru armat'a rusa-romãna.

Moralulu trupeloru turcesci din Plevna — acésta o admitea Domnitorulu — putea se fi simtitu momentanu atingere din neisbutirea atacului dela Pelisiatu si din perderea Lovcei. Inse acésta influentia a catatu se fia, de nu cu desavîrsire stérsea, dara fara indoiala multu slabita de inriurirea celor doue invingeri succesive repurtate de ostasii lui Osmanu pasi'a pe positiunile loru actuale.

Apoi inamiculu avea inca unu folosu menitu a'i cresce puterile, atãtu materiale càtu si morale, chiaru si fãra sosirea de contingente nóue.

Acésta era extraordinar'a desvoltare ce Turcii putusera se dea, neturburati, lucrariloru de intarire din jurulu Plevnei, retransiamenteloru sianturiloru, reduteloru cu multu sporite de cele ce avusesera in ultim'a lupta dela 18/30 Iulie, si de cari in zadaru, si cu perderi crude se isbisera atunci aprópe 40,000 ómeni de trupe rusesci. Comandantulu armatei de Vest putuse sè se incredintieze insusi prin inspectiunile ce facuse in aceste trei ultime dile, despre numerulu si puterea acestoru fortificatiuni, si pentru Domnulu Carolu, erã netagaduitu ca taber'a intarita dela Plevna devenise o positiune, avèndu o valóre defensiva ce nu se putea nici cum dispretiui. Unu atacu de fortia asupra acestei positiuni, chiaru reusitu, avea se insumedie perderi enorme pentru navalitoru, fãra certitudine ca dènsulu se'si ajunga scopulu finalu. In urm'a acestoru perderi mari si cari nu puteau fi puse in indoiala — luptele dela 8/20 si 18/30 Iulie erau spre acésta dovada — slabita armata de Vest fi-va in stare de a trage fructele succesulu seu, de a urmari pe vrasmasiu, alu desfiintia cu totulu si alu impedece de a redica pe linia sa de retragere o nóua Plevna, unde totulu ar fi iar de inceputu?

Chiaru de s'ar raspunde afirmativu la acésta întrebare, capeten'a romãna o insotiea numai decãtu de alta

cestiune pentru a deslusi deosebirea parerei sale de aceea emisa in consiliulu de resboiu. Admitièndu ipotes'a reusitei acelu atacu generalu, si abstractiune facèndu de sacrificii, fi-voru Rusii in stare, numai cu fortiele loru actuale si inainte de trei patru septemàni si de sosirea ajutóreloru asteptate din Rusia, asi urmã pe data operatiunile ofensive, a trece Balcanii, si a merge asupra Constantinopolei?

In fati'a acestoru consideratiuni pe cari le motiva in consiliulu tìnutu cu marele duce Nicolae si cu comandatii rusi, Domnulu Romàniloru expuse ca planulu de atacu generalu si imediatu nu'i parea oportunu, si 'si desvólta vederile sale asupra chipului ce'lu credea mai nemeritu cum trebuia se procéda armat'a ce comanda. Domnulu Carolu indemna mai intãiu de tóte pe aliatii sei a nu se ademeni cu ilusiunea ca Plevn'a va fi asia lesne de luat. In acésta credintia 'l intarea pe comandantulu armatei de Vest atãtu ceea ce vediusse la fati'a locului, càtu si propri'a sa experientia militara. Positiunile dela Düppel ale armatei danese, in contr'a careia principele Carolu de Hohenzollern combatuse in 1864, se asemenau óre-cum cu positiunile lui Osmanu pasi'a la Plevn'a. Armat'a prusiana, dupa ce recunoscuse ca prin asaltu imediatu nu se putea face stapãna pe sianturile dela Düppel de càtu cu mari si disproportionate perderi, se hotari a le ataca sistematicu prin lucrari de apropiere, paralele, intariri de contra batere, etc. Operatiunile se prelungira, negresitu, dara rezultatulu fu mai siguru si scuti de sacrificii prea grele.

Acest precedentu la care se impartasise si 'l experimentase, Domnulu Romàniloru 'lu infatisia statului-majoru rusescu cá solutiune tactica a problemei ce se presinta armatei rusa-romãna inaintea Plevnei. Prin preferinti'a atacului regulatu si progresivu, astfelu cum 'lu propunea capeteni'a romãna, asupra asaltulu imediatu recomandatulu de statulu-majoru rusescu, partea strategica primea, si dènsa, o nemerita deslegare.

Domnulu Carolu aminti comandantiloru rusesci situatiunea armateloru francesã si germãna la 1870 inaintea Metzului. Principele Frederic-Carolu impresurase pe Bazaine, 'l impedicase de a amenintia spatele sau flanculu armateloru germane, si de a turbura marsiulu si operatiunile loru asupra Parisulu, respinsese cercarile de esire si de strabatere a liniei de investismentu, fãr'a da insusi asaltu positiuniloru francesã, si silise astfelu, pãna in sfèrsitu, armat'a Metzului la capitulare.

Acesta erã, dupa parerea comandantulu armatei de Vest, modulu celu mai practiculu care urma a se intrebuintia in contra ostirei lui Osmanu pasi'a, si Domnulu Carolu mai adaugea cã, adoptãnduse chiaru acestu modulu de procedere, totusi efectivulu actualu alu armatei de Vest mai trebuia sporitu la 100,000 ómeni, pentru-ca dènsa se'si póta indeplini misiunea. Iar' pentru unu atacu generalu si imediatu, efectivulu presentu alu acestei armate erã a fortiori neindestulatoriu in fati'a unui vrasmasiu egal in numeru, hotaritu la aparare si spingitu pe bune intariri.

Urm'a faptelor, cá si opiniunea ce emise in inalta sa competintia si autoritate ilustrulu generalu Todleben, cându fú chiebatu 'nainte Plevnei, dovedira cátu de limpede si judiciosu apretiuise Domnulu Românilor situatiunea militara; dara in period'a de fatia momentulu psihologicu nu erá inca sositu pentru cá statulu majoru rusu se adopte o parere atátu de intieptu alcatuita.

Comandamentulu rusescu erá atunci asupritu de motive grele, cari 'lu imboldeau a pasi cu ori-ce pretiu la o actiune pe unu punctu óre-care alu teatrului de operatiuni. De o luna si jumatare atátu in Asi'a, cátu si in Europ'a, armatele Tiarului fusesera silite sè se oprésca; Turci'a, care paruse perduta la primulu momentu, desfasurase neasteptata energia; o mulu bolnavu dovedea insanatosiare si surprindetóre vitalitate. Cu cátu crescea prestigiulu Turciei, cu atátu scadea celu rusescu. Opiniunea publica a lumii intregi erá uimita si deconcertata de nisce rezultate cari parusera atátu de puçinu probabile, depresiunea morala in Rusi'a erá simtitóre.

Consideratiuni politice se impreunau cu necesitati militare spre a silí pe Rusi se face o noua opintire. Timpulu erá inaintatu, érn'a in apropiere. Comunicatiunile pe drumurile rele si noroióse din Bulgari'a aveau se devina atátu de grele, incátu se puna mari obstacole operatiunilor si aprovisionarilor; podurile pe Dunare aveau se fia amenintiate de ghieturi, viscole si furtuni. Provinci'a bulgara erá de pe acum tare incercata de cursulu resboiului si nu oferea nici destule inlesniri de hrana, nici cantonamente si adaposturi cuviincióse in orasiele si satele jumetate ruinate si arse cându de Turci, cându de Bulgari spre represalii. Iernatulu in asemenea conditiumi in Bulgari'a devenea imposibilu pentru glóte mari de trupe. Rusii se temeau se nu fia nevoiti se tráca inapoi Dunarea, sè-si amáne scopurile la o a dou'a campania daca unu evenimentu favorabilu, o intreprindere norocita nu venea se schimbe fati'a lucrurilor pâna mai erá timplu.

Dar acésta intreprindere nu putea fi cercata nici la centru, unde Rusii la acea data n'aveau in fati'a fortierloru superióre ale lui Sulimanu pasi'a decátu 2 corpuri (alu VIII-lea si alu XI-lea) reduce prin luptele dela Sipc'a la 35—40,000 ómeni, si unde inaintarea rusésca n'aru fi pututu fi urmata de aripi; nici pe sténg'a unde marele-duce mostenitoriu, cu celu multu 55,000 luptatori, erá din ce in ce constrénsu de ofensiv'a armatei lui Mehmet-Ali, care numera aprópe 80,000 ómeni. Erá chiar de asteptatu cá trupele turcesci din Sudulu Balcaniloru 'si voru incepe érasí dintr'unu momentu intr'altulu asalturile asupra Sipcei, si nu mai departe cá in ajunu, la 24 Augustu (5 Septembrie), tiareviciulu fusese din nou atacatu la Kaceljevo si nevoitu a dá indaratu de pe Lomulu Negru spre Iantra.

Singura parte unde conditiumile erau relativu mai bune, unde fortiele ruse-románe numerau la olalta cá la 70,000 ómeni, erá spre Plevn'a. Acolo unde Osmanu pasi'a stá cá unu durerosu ghimpe infiptu in cóst'a armatei rusesci, acolo numai se putea luá ofensiv'a atátu de imperiosu reclamata de situatiunea politica si militara

rusésca. Tóte aceste consideratiuni fura puse inainte cu multa insistencia, si calduróse apeluri de concursu eficace in grele impregiurari fura facute Domnului Româniloru in consiliulu de resbelu dela 25 Augustu (6 Septembrie) la Radeniti'a.

Positi'a Domnitorului erá gingasia. Capeteniei unei armate importante i se cerea urmarea si punerea in aplicare a unui planu, alu carui principiu initialu nu-lu aprobá. Dar Domnulu si ostirea románésca trecusera Dunarea si alergasera la Plevn'a spre a dá ajutoru Rusiloru, si Rusii declarau cá, in cugetulu lor, singurulu mijlocu de a'i ajutá seriosu erá o actiune imediata, unu atacu energicu si generalu asupra Plevnei. Cá generalu, Domnulu Carolu 'si facuse reservele in privinti'a planului rusescu. Dar nu putea Domnulu Româniloru sè ia asupra'si sarcin'a de apreciatoru mai bunu si mai competentu alu intereselor ruse decátu Rusii insii, precum nu putea Suveranulu natiunei románe, amica si aliata acelei rusesci, dovedi cá aceste interese actuale si urgente ale aliatului seu 'i sunt indiferente. Intrunindu sub comandamentulu seu o óste pe care se intemeia acum tóta nadejde, o óste in care elementulu rusu intra in parte aprópe egala cu elementulu român, putea capetenia acestei óste se refuze concursulu ce i se cerea?

Mai erá, in sférsitu, o consideratiune care nu se putea trece cu vederea. Daca armat'a románésca ar fi fostu o armata vechia, incercata in lupte, botezata in focu, ar fi pututu staruí Domnitorulu se impuna parerea sa. Dar armata romána nu-si facuse inca probele; refusulu comandantului ei de a o bagá in greu ar fi semanatu cu indoiala din parte'i in valórea si energi'a ei, si nu numai inamicii, dar chiar amicii si aliatii aru fi simtitu mirare de o ostire care pornesce se culéga lauri si refusa de ai aduná la ántáiuulu prileju ce 'i se ofería.

Tóte aceste cuvinte facura pe Domnulu Româniloru a primí planulu rusescu pentru operatiunile in contr'a Plevnei, de sí nu convinsu in apreciatiumea sa militara si indoindu-se de eficacitatea lui. Capetenia armatei de Vestu declara marelui-duce Nicolae si statului-majoru rusu cá primesce a aplicá acestu planu, fàra a respunde inse, cá comandantu, de succesu si de reusita. Domnulu Carolu cerú insa, cá idei'a fundamentala a acestui planu, ataculu generalu asupra positiuniloru inamice ale Plevnei, sè nu se execute fàra prealabila si indestulatóre pregatire a luptei, si pentru acésta staruí cá artileria sè nu mai fie marginita la rolulu restrénsu alu unei actiuni preliminare de câte-va óre, cum fusese in ultimele lupte dela 8/20 si 18/30 Iulie. Ea trebuia acumu, din contra, se deschida calea atacului prin bombardamente energice si intensive cari se țina mai multe dile dearéndulu; trupele aveau sè se retransiedie repede, cum faceau pe data trupele románe pe terémulu pe care inaintau; bateriile aveau sè se apropia treptatu de intarirele inamice spre a le sdruncina si a face mai anevoiósá apararea lor; in fine infanteria avea sè se indrumedie cátu mai multu acoperita cu transiee, siantiuri si gropi ocrotitóre spre positiunile si redutele inamice, pentru a scurtá distantiele de percursu la asaltu si a micșiora, pe cátu cu putintia,

perderile enorme ce armele moderne impun navalitorului in atacuri de frontu si descoperite.

Cererele Domnitorului fura primite, si se hotarî cá unu bombardamentu de trei zile se precéda ataculu generalu care avea se fia datu la 29 Augustu (12 Septembre.)

De vreme ce se raliase, pentru motivele aratate, la planulu de actiune alu statului-majoru rusescu, comandantulu armatei de Vestu luà tóte mesurile pentru energic'a si complet'a lui executare. Pentru acestu sfèrsitu intorcèndu-se dela Radeniti'a la cuartierulu seu generalu din 'naintea Plevnei, prescrise in acea di de 25 Augustu (6 Septembre) dispositiunile ce aveau a se indepliní de trupele de sub comandamentulu seu.

Inainte de a face espunerea aceluor dispositiuni credemu de trebuintia, spre mai buna deslusire, a dá aci o sumara descriere a positiuniloru ce urmau a se atacá si a intaririloru pe cari le ridicasera Turcii in timpul care se petrecuse dela primele luptele din 8/20 si 18/30 Iulie, pâna in momentul in care avea se urmedie a trei'a batalia dela Plevn'a.

S'a aratatu in partea àntàia a acestei scrieri importanti'a strategica a Plevnei cá nodu a 5 mari cali de comunicatiuni, cari se incrucisèdia in acestu orasiu: 1. Nicopole-Plevn'a-Sofi'a; 2. Sistovu-Plevn'a-Sofi'a; 3. Rusciuk-Plevn'a-Sofi'a; 4. Plevn'a-Lovcea-Selvi-Tirnov'a; 5. Plevn'a-Lovcea-Carlovo-Filipopole, si Plevn'a-Lovcea-Selvi-Gabrov'a-Filipopole.

S'a descrisu totu acolo si configurati'a terenulu accidentatu inconjurându acestu orasiu cu déluri in amfiteatru, cu muchi si crèste numeróse, cu vai si valcele seci, sau cu pâraie, cari brazdau loculu in tóte sensurile, terenu pe care se puté lesne alcatuí obstacole defavorabile atacului, favorabile apararei. Asemenea obstacole sciuse a improvisa Osmanu-pasi'a spre a oprí inainteara armatei rusesci si a'i infige doue sàngeróse invingeri.

Intaririle pe cari Turcii le ridicasera neasteptatu din pamèntu la Plevn'a, fusesera considerabilu sporite in intervalulu dela ultim'a lupta din 18/30 Iulie si dat'a presenta de 25 Augustu (6 Septembre). Ele se infatisiau acum intr'unu semi-cercu pornindu dela Nordulu orasiului, din malulu dreptu alu Vidului spre Est, trecèndu prin lini'a sateluor Opanez, Bucov'a, Griviti'a, pogorându de aci la Sudu-Est spre satulu Radisiovo, si càrmindu apoi prin satele Krisinu si Olceagas, la Vestu, spre a se întórce éراسي spre malulu dreptu alu Vidului*).

Figur'a acestei linii de intariri s'a asemanatu cu o imensa potcova cá de 40 kilometri circonferentia, care aru avea ambele coltiuri redimate de malulu dreptu alu Vidului, si incovaitur'a potcovei, sau partea convexa a acestei'a întórsa spre Griviti'a si Radisiovo. Inauntrulu potcovei, aprópe de Vidu si mai josu de confluinti'a acestui riu cu gârlele Bucovei, Grivitiei si Tucenitiei, este situatu, intr'o vale strimta, orasiulu Plevn'a, acoperitu si ascunsu de muchile si délurile platoului din pregiuru. Tiermulu dreptu alu Vidului in acésta parte este mai

inaltu si domina tiermulu stèngu, si positiunea turcésca nu putea fi atacata decâtu despre Nordu, Estu si Sudu. De pe aceste parti din cari puteau vení atacurile ísi combinasè si impartise Osmanu-pasi'a intaririle.

Aceste intariri constau din trei linii de tabii sau redute in numeru de mai bine de 20, asediate la intervale pe puncte favorabile si alese cu minunata pricepere. Ele erau legate intre dènsese prin siantiuri si drumuri acoperite, erau protegiate de baterii, sprijinite inainte si pe flancuri de transiee de adapostu si de gropi pentru tiraliori. Artileri'a si trupe de infanteria ocupau redutele cari aveau profile puternice, parapete tari, siantiuri adènci.

Frontulu Nordu alu positiuniloru turcesci se intindea dela Satulu Opanez, lângã malulu dreptu alu Vidului, pe cóm'a déluriloru cu povirnisiuri drepte si repedi, cari domina valea Bucovei si scursórea acestei vai in valea Grivitiei. Acestu frontu erá din fire impartitu in doue linii prin inaltimile de d'asupra vailoru Bucovei si Grivitiei. Lini'a spre Nordu-Vestu, numita de Turci Bucova-Tabi'a, avea dreptu centruri de aparare redutele Opanezului si Bucovei; cea despre Nordu-Vestu deasupr'a satulu Griviti'a, se numea de Otomani Abdul-Kerim-Tabi'a, si de Rusi si Romàni marea reduta dela Griviti'a. Acésta tabia, sprijinita inainte printr'unu redanu, se vedea din positiunile Ruse si Romàne cá formându o unica si puternica reduta, care se considerá cá chei'a positiunei in acea parte. Inapoi'a acestui frontu si sub apararea lui, se afla o tabara de trupe turcesci. Trupele romàne erau in fati'a acestui frontu Nordu alu intaririloru Plevnei.

Frontulu Estu se intindea pe cóm'a déluriloru departitóre intre vaile Grivitiei si consistá dintr'unu grupu de redute si intariri construite de pe acelasi sistemu cá ale frontulu Nordu. Redut'a principala aci erá numita de Turci Hafiz-pasi'a, si de Rusi redut'a dela Radisiovo. Inapoi'a acestei linii de intariri erá asemenea o tabara turcésca, si frontulu acestuia steteau in fatia corpurile alu IX-lea si alu IV-lea rusesci.

Frontulu Sudu alu intaririloru Plevnei incepea la stèng'a gârlei Tucenitiei, pe cómele care se intindu pâna la malulu dreptu alu Vidului. Aci se aflau éراسي mai multe linii de redute si retransiamente solide pe crèstele Muntelui Verde; ele se numiau tabi'a sau redutele dela Krisinu. In fati'a loru stá detasiamentulu principelului Imeritinski, trecutu mai in urma sub ordinele generalulu Skobelef.

Astfelu se infatisiau la o repede ochire intaririle pe cari Osmanu pasi'a, cu nepregetata activitate si punèndu se lucredie la dènsese nu numai ostirea dar si populatiunea din Plevn'a, le ridicase pâna la data de 25 Augustu (6 Septembre). Aceste fortificari, suntemu nevoiti de cadru acestei naratiuni care imbratsièdia generalitatea fapteluor si evenimenteluor petrecute, a le descrie in modu fórte sumaru, dar lucrarile Turciloru, cari fura notabilu sporite inca in timpul investimentulu Plevnei, precum si diversele si importantele fortificari, cari se edificara acolo de armatele aliate romàne si ruse,

*) Vedi planulu Plevnei aci alaturatu.

constituiescu unu subiectu de studiu atragatoriu si plinu de invetiaminte mai alesu pentru specialistu, pentru inginerulu militariu.

Acumu cându s'au aratatu intaririle in contr'a caroru armat'a romàna, impreuna cu cea rusésca, avea se se lupte, se dicemu unu cuvèntu si de inamiculu ce avea se combata, de trupele otomane din Plevn'a. Efectivulu acestoru trupe se socotea, la 25 Augustu (6 Septembre), de statulu-majoru rusescu, la cifr'a de 45—50,000 ómeni. La caderea Plevnei, numerulu Turciloru cari depusera armele, cu oficeri cu totu, se urca cam la 50,000 ómeni validi, si se aflau in orasiu soldati Turci bolnavi si raniti peste 7,000, cari, Plevn'a fiindu cu totulu impresurata, nu se mai putusera evacua. In esirea dela 28 Novembre, Turcii avusera 6,000 ómeni morti si raniti. Daca in momentul cându se predara dupa 5 luni de lupte, de grele lipsuri si suferintie ce le impusesese inconjurarea, fortiele turcesci totu mai insumau cá la 65,000 ómeni, nu este nici de cum urcata socotél'a a le evaluá la deschiderea din nou a actiunei in contra Plevnei, la finele lui Augustu inceputu de Septembre, la numerulu de celu puçinu 65,000, egalându, deci, atunci puterile romàne-ruse ce le stá in fatia.

Armat'a turcésca dela Plevn'a nu erá compusa tóta din aceleasi elemente. Parte erá nizami, redifi si chiar trupe de elita ale gardei imperiale a Sultanului; parte neregulati si contingente din Albani'a, Bosni'a si provinciile asiatiche. Cadrele nu aveau tóte organisatiune complete. In multe companii in amii, adeca preotii inlocuiau pe oficeri si avéu mai multa autoritate decâtu dènsii, dar pentru soldatu ce altu este oficerulu, in resboiu si in primejdia, decâtu unu preotu care trebue se slujésca la altarulu patriei si sè-si puna viéti'a jertfa pentru dèns'a. Trupele turcesci erau armate cu perfecte puscii Peabody-Martini, Snider, Remington si carabine cu repetitiune Winchester cu câte 14 si 18 focuri. Artileri'a avea 100 tunuri; 88 de càmpu de 8 si de 9 cm Krupp, 12 de munte. Munitiunile, pentru puscii mai alesu, erau fórte abundante, ceea ce se vedea din intrebuintiarea fàra margini ce faceau Turcii de focuri de infanteria. Maresialulu comandantu Osmanu pasi'a avea cá siefu de statu-majoru pe liv'a (generalu de brigada) Tahir pasi'a; Comandantu alu geniului erá liv'a Tefik pasi'a; Ahmet pasi'a, erá capu alu artileriei; fie-care frontu alu apararei erá comandatu de unu pasia; ferik (generalu de divisia) Adilu pasi'a, unu batrènu erou alu resboiului Crimei, comandá frontulu Nordu spre partea Romàniloru. Cum se batura soldatii otomani, faptele ce povestimu voru aratá.

Conformu intielegerei stabilite in urm'a consiliului dela Radeniti'a de a se pregati ataculu Plevnei printr'o intinsa bombardare, comandantulu armatei de Vestu dete urmatorulu ordinu generalu:

Dispositia pentru armat'a de Vestu.

Poradimu, 25 Augustu 1877.

Astadi, 25 Augustu, la 6 óre sér'a trupele armatei de Vestu voru parasí bivuacurile loru actuale spre a ocupá posi-

tiuni ofensive in fati'a partiei Sudu-Estu a taberei intarita Plevn'a. Pentru acésta se ordona:

1. Corpulu alu IX-lea va ocupá positiile dintre sioséua Bulgareni-Griviti'a si drumulu dela Pelisiatu la Plevn'a. Dupa ce va ocupá aceste positiile, va incepe imediatu constructi'a terasamenteloru pentru baterii, si a intaririloru pentru infanteria. Acestu corpu va inaintá in linia de bataia 3 regimente de infanteria cu tóte bateriile de 9, ér 3 regimente cu bateriile de 4 voru formá rezerv'a corpului. Unu regimentu si o bateria de 4 se voru detasiá dela rezerv'a generala.

Doue baterii de asediu, una cu 12 si ceealalta cu 8 guri de focu se voru inaltia pe lini'a de bataie a corpului IX-lea, in locuri alese de mai inainte; acestu corpu este insarcinatu ale construi si a le arma, adapostindu-le.

2. Corpulu IV-lea va trimite 3 regimente din divisi'a 16 de infanteria cu cele 5 baterii de 9 ale corpului pentru a ocupa inaltimile aflate inainte de Radisievo, unde voru incepe imediatu constructia de lucrari de aparare pentru bateriile inaintate in lini'a de bataia, si de retransiementu pentru infanterie. I-a brigada din divisi'a 3-ea de infanterie cu patru baterii de 4 voru formá rezerv'a corpului, iar a 2-a brigada a aceleiasi divisiu cu doue baterii de 4 va face parte din rezerv'a generala.

3. Divisi'a 4-a romàna se va dispune in giurulu satului Verbiti'a, si 3 regimente de calarasi voru ocupá positiile la drépta Verbitiei pàna la Vid, in fati'a frontului Nord alu intaririloru inamice.

4. Cavaleri'a generalului Loskaref compusa din regimentele de dragoni de Astrakan si Kazan, din lancieri de Bug si din Casaci de Don Nr. 9, cu doue baterii calaretie, va ocupá sioséua Griviti'a, va acoperi flanculu dreptu al liniei intregi si va mentinea comunicatiile cu divisi'a 4-a romàna. I-ea brigada a divisiu a 4-a de cavalerie va ocupá inaltimile intre Tuceniti'a si Radisievo si va acoperi flanculu stingu alu liniei generale. Regimentele de Don, comandate de colonelulu Tchenozubof voru mentinea comunicatiile intre flanculu stingu alu corpului IV-lea si brigada de casaci de Caucas; ele voru observá sioséua dintre Plevn'a si Lovcea, trimitièndu eclerori càtu se póte mai departe la Vest de siosea.

Regimentele de husari de Kiev si Mariapol cu bateria calarétia Nr. 8, voru face parte din reserva generala, 3 sotnii din alu 34-lea regimentu de Don, sunt hotarite pentru a formá escorta comandamentulu armatei de Vest.

5. Reserva generala compusa de 3 regimente de infanterie, din 3 baterii de 4 si 1 brigada de husari cu bateri'a Nr. 8 calarétia, se va aduná inaintea satului Pelisiatu.

6. Comandantulu armatei de Vest se va tinea lãnga rezerv'a generala.

7. Trupele armatei de Vest voru fi imbracate in modulu urmatoriu: in tunici cu pantaloni albi si kepiurile invalite ca albu. Ranitiile se voru lasa pe locurile de unde va incepe miscarea asupra positiiloru. Se voru formá in fie-care regimentu escuade speciale din soldatii slabi, si se voru lasa, parte, pentru a padi ranitiile, si parte pe lãnga trenuri.

8. Trupele voru luá cu ele: chesónele de artilerie si cu cartusie, lazaretele mobile atasiate la divisiu, precumu si

carutiile pentru bolnavi. Parcurile volante ale corpului IX-lea voru fi la Zgalince; acele ale corpului alu IV-lea pe inaltimile intre Tuceniti'a si Bogot; parcurile mobile ale corpului alu IX-lea lângă podurile dela Bulgareni, iar ale corpului alu IV-lea aprópe de acelea dela Lejanu. Restulu trenurilor trupeloru va remânea in localitatile actuale: pentru corpulu alu IX-lea inapoi de Karagaci-Bulgarski, si pentru corpulu alu IV-lea inapoi de Poradim.

9. Soldatii voru avea cu dinsii fie-care dóue livre de carne fértá si patru de pesmeti.

10. Ambulantiile corpului alu IX-lea se voru stabili lângă cele trei putiuri pe drumurile ce dau dela Zgalince la Pelisiatu, si acelea ale corpului alu IV-lea pe riuletiulu Tuceniti'a.

11. Pretorii ambeloru corpuri voru aduná cátu se póte mai multe cara rechisitionate in satele vecine lângă ambulantie.

12. Lucrarile saporiloru sunt aretate intr'unu ordinu specialu.

13. Scopulu actiunei este comúnicatu verbalu comandantiloru de corpuri de alarma.

Carolul.

De odata cu aceste dispositii generale privitóre la intrég'a armata de sub comandamentulu seu, Domnitorulu da urmatorulu ordinu specialu ostirei sale:

Domnul generalu Cernatu,

comandantulu armatei române de operatiuni.

Poradimu, 25 Augustu (6 Septembre) 1877.

Indata dupa primirea acestui ordinu, veti luá dispositiunile urmatóre:

1. Divisiá 4-a va inainta dela Verbiti'a la Griviti'a, luându positiunile alese mai inainte pentru artileria. Aceste positiuni sunt síosieua ce conduce dela Plevn'a la Bulgareni si drumulu ce conduce dela Griviti'a la Verbiti'a.

La Griviti'a se voru asiedia 8 baterii; pe lângă cele divisonare se voru complectá cu baterii din reserva.

Divisi'a a 4-a se va pune imediatu in legatura prin flanculu seu stíngu cu brigada rusa din corpulu alu IX-lea care formédia flanculu dreptu alu acestui corpu.

Cavaleri'a generalului Loskaref a primitu ordinu se ia positiuni indaratulu divisiei a 4-a si a flancului dreptu alu corpului alu IX-lea rusu.

Indata ce divisi'a 'si va luá positiunile ei, chiaru asta nópte va luá mesuri a se intari, 3 regimente de calarasi voru ocupá positiunea intre Verbiti'a si Vid in fati'a intaririloru inamice.

2. Divisi'a de reserva se va afla la Verbiti'a, unde 'si va luá positiunea in locul divisiei a 4-a. Se vor detasia dela divisi'a de rezerv'a 4 bataliône care voru merge la Pelisiatu pentru a intari reserva generala a armatei de Vest; drumulu ce voru urmá aceste 4 bataliône dela Kojulovce la Pelisiatu va fi prin Zgalince.

Níci o colóna nu va plecá fàra calauze.

3. Divisi'a 3-a va pastra pàna la noue ordine positiunile ce ocupa.

(Va urmá).

Carolul.

Spesele Academiei române pentru sciintie si literatura.

Academí'a romana cu resiedinti'a in Bucuresci s'a infiintiatu mai antaiu in anulu 1866 sub unu titlu fórte modestu, a intratu inse in activitate numai in 15/27 Augustu 1867. De cátra gubernulu tieriei a fostu recunoscuta sub titlu éراسi modestu de Societate Academica prin decretu domnescu Nr. 1246 din 26 Augustu v. 1867, adeca dupa câteva dile dela convocarea primei sesiuni si constituirea ei.

Intru intielesulu donatiunei facute de cátra proprietariulu Evangelie Zappa de origine macedo-romanu, indigenatu in Romani'a, alu unei donatiuni facute de Alexandru Ioanu I. Cusa fostu Domnu alu tieriei, precumu si conformu respectiveloru acte, decrete domnesci si ordini ministeriali, problem'a principala impusa societatiei academice era: Inavutirea si cultivarea limbii nationale române, prin urmare in lini'a prima compunerea gramaticeii asia cum cere natur'a limbii nóstre, elaborarea unui dictionariu si traducerii de auctori clasici. Chiaru si acésta era problema grea destulu, pentru-cá se créda oricine, cá aci se va cere ca sè se adune mai multi colaboratori la unu locu si inca anume cu privire la dictionariu, din tóte tierile locuite de romani. De aici vine, cá indata dela inceputu au fostu invitati a participa la lucrarea acésta nationala nu numai romani literati din Romani'a, ci si din Transilvani'a, din Ungari'a cu Banatul, din Bucovin'a, Basarabi'a pre cátu era pe atunci una parte a ei rusésca, apoi si din Macedoni'a. Scopulu era invederatu: cá se fie reprezentatu materialulu intregu alu limbii nóstre materne, tóte fórmele, modulu pronuntiarei, modulu construirei sententieloru, proverbiile s. c. l.

Indata ínse din prim'a sesiune s'a recunoscutu de cátra membrii adunati marele adevéru, cá daca voimú se ne inavutimú si cultivamú limb'a materna spre a o inaltia la rangulu de limba nationala comuna tuturoru romaniloru si totodata a'i asecura demnitatea de limba a statului, suverana, pusa pe tronu in statulu Romaniei, nou'a societate científica nu are incatrau, trebuie sè se supuna la datorinti'a patriotica de a cultiva nu numai filologi'a, ci si pe tóte celelalte sciintie, cá-ci limb'a e destinata a servi cá mijlocu de intielegere in tóte. In acelasi timpú reflectându cu totii la starea nesigura in care se afla istori'a nóstra nationala cá si istori'a fie-carei tieri locuite de romani, scrisa mai totu de straini si in multime de casuri falsificata inadinsu fàra nici-o mustraré de consciintia, au trebuitu se intreprinda cátu mai curendu culegere de documente istorice in cursu de mai multi ani, cu miile, pentru cá scriitorii nostrii se aiba cu ce astupa golurile, a corege erorile, a infruntá falsificarile, a restabili legatur'a firésca si logica intre evenimente.

La urmarirea acestoru scopuri mari se cereau si sume mari de bani; inse unde erau acelea? Dupa cei doi fundatori numiti mai in susu vení nemuritoriulu generalu Nasturelu Herescu, care cu donatiunea ce-

loru doue mosii, cu ficsarea unui premiu de 4000 si altuia de 12,000 lei noi facu patriei, natiunei, sciintieloru unu servitiu, ale carui folose suntu asecurate pe vécuri inainte. Dupa acesti fondatori mai urmara si altii, cum Dr. Anastasie Fetu, Mateescu, Radianu, si ceilalti.

In anulu 1879 veni insusi statulu cu legea sa din 29 Martiu Nr. 749 si pe langa ce dete societatiei titlu de academia romana, o si declarà de institutulu nationalu de sine statatoriu; se si votara de càtra camer'a legislativa doue premii perpetue de câte 5000 l. n., unulu numitu Lazaru, altulu Eliadu in memori'a celoru doi barbati nemuritori. Nu multu dupa aceea se mai decretà o subventiune anuala de câte 20 mii l. n., afara de acèsta si spesele pentru publicarea colectiunei fericitului Eudoxiu Hormuzachi si a altoru documente câte 18 mii lei noi, pre càtu timpu va dura publicarea acelora.

Frumose venituri acestea cà de inceputura pe càtiva ani; dara cu totul alta proportiune este aceea, in care se inmultira problemele academie. Védiendu acèsta regele si presedintele de onóre alu academie, decise a luà asupra sa tóte spesele compunerei si tiparirii dictionariului numitu de insusi Maiestatea Sa Magnum etymologicum, carele póte se coste departe preste una suta mii lei noi.

Nu a fostu greu a prevedea, cà nici atàtea venituri nu voru fi in proportiunea in care cresc trebuintiele indata ce academi'a 'si propuse a infintia missiuni istorice si archeologice in patria si in tieri straine, a'si inavuti bibliotec'a si colectiunea numismatica asia, încàtu se ajunga a fi cele de antaiu pentru tóta Romanimea, in fine a incuragia si cultivarea arteloru frumose. Acestea consideratiuni indemnara pe membrii academie, cà se faca tóte economiile possibili, pentru cà pe langa alte venituri atinse mai in susu se mai adune si unu fondu propriu, ale carui interese anuali se se adaoge la celalalte venituri.

Dupa computulu comunicatu in sesiunea din a. c. 1887 acelu fondu este de 698,700 lei noi (camu 280 mii floreni v. a).

Venitulu totale alu academie se stabili pe anulu acesta in 113.220 l. n.

Spesele totali in sum'a de 112.000 l. n.

Din acelea spese aprópe 40 mii l. n. se consuma in bani de caletori'a membriloru esteri, in diurnele tuteuroru pe timpulu sesiunii anuale pe 1 luna de dile, in diurnele celoru din capitala pentru 42 de siedintie in 42 de vineri, mai departe in salariile functionariloru Academie, precum cassariu 4800, bibliotecariu 4200, adjunctu 1800 (toti trei ardeleni, inse bravi), 1 ajutoriu 1440, altulu 1200 (studenti) la cancelaria, 2 servitori, spesele cancelariei si incalditu 1500, spese neprevedute 1500 l. n., spese de processe. Tóta sum'a càtu mai remàne pàna la 112 mii merge in tiparitari si anume in anulu acesta pe lãnga dictionariu si Anali, unu volumu grosu de documente, Herodotu tradusu si comentatu, manuscriptele macedonene remase dupa Dr. Obedenariu; cumparare de carti (500 l.), monete (1705),

trei premii in suma de 14 mii l. n., explorari geologice la Cucuteni in Moldov'a, altele archeologice in Dobrogea, de unde esu lucruri cu totul neasteptate; spese pentru cei ce ambla dupa documente istorice, honorarie pentru cei cari copiadia si traducu documente din alte limbi in Veneti'a, Rom'a, Paris, Moscva, Poloni'a etc.

Nu se cere nici-unu spiritulu de profetu, pentru-cà se prevédia ori-cine, cà dupa ce betranii apucara se deschida calea larga strimta dupa putintia, in acesti doue-dieci de ani din urma, successorii loru o voru largi celu multu in alti diece inca pe atàta spre bucuri'a natiunei, inse sub conditiune cà si veniturile academie se crésca la suma indoita, éra fii natiunei se capete gustu indiecitu mai mare pentru sciintie si lectura mai seriósa, decàtu ilu avemu pàna acuma, si de alta parte se extermine din radecina literatur'a straina desfrenata, cu care este inundata Romani'a cà si Ungari'a.

Pentru lectorii nostrii cari nu voru fi avendu statutele si regulamentulu Academie romane din Romani'a, credemu cà nu facemu reu daca reproducemu acilea celu puçinu statulu personalu alu ei asia cum se vede acela inpartitu in sectiuni si in comisiuni.

Anulu 1887—88.

A. Personalulu Delegatiunii.

Presiedinte alu Academie Romane Dl. *M. Kogalnicènu*; Asessori (Vice-Presiedinti) din sectiunea literara Dl. *B. P. Hajdeu*; din sectiunea istorica Dl. *G. Baritiu*; din sectiunea sciintifica Dl. *St. Falcoianu*; Secretariu generalu (pe 7 ani, 1884—1891) Dl. *D. A. Sturdza*.

B. Personalulu Sectiuniloru.

I. Sectiunea literara: Presiedinte Dl. *G. Chitiu* (Bucuresci); Vice-presiedinte Dl. *B. P. Hajdeu* (Bucuresci); Secretariu (pe 7 ani 1883—1890) Dl. *G. Sionu* (Bucuresci); Membrii Domnii: *Vasile Alecsandri* (Parisu); *I. Caragiani* (Iasi); *Timoteiu Cipariu* (Blaju); *T. Maiorescu* (Bucuresci); *Iacobu Negruzzi* (Bucuresci); *Nicolae Quintescu* (Bucuresci); *Alex. Romanu* (Buda-Pest'a); *Ioanu Sbir'a* (Cernauti).

II. Sectiunea istorica: Presiedinte Dl. *V. A. Ureche* (Bucuresci); Vice-presiedinte Dl. *Calimachu A. Papadopolu* (Tecuci); Secretariu (pe 7 ani 1887—1894) Dl. *Vasilie Maniu* (Bucuresci); Membrii Domnii: *Vicentiu Babesiu* (Budapesta); *George Baritiu* (Sibiu); *Nicolae Ionescu* (Iasi); *Mihailu Kogalnicènu* (Bucuresci); *S. Fl. Marianu* (Sucév'a); *A. M. Marienescu* (Buda-Pest'a); *P. S. S. Ep. Melchisedec* (Romanu); *Alex. Odobescu* (Parisu); *D. A. Sturdz'a* (Bucuresci).

III. Sectiunea sciintifica: Presiedinte Dl. *P. S. Aurelianu* (Bucuresci); Vice-presiedinte Dl. *Stef. Falcoianu* (Bucuresci); Secretariu (pe 7 ani 1886—1893) *Gr. Stefanescu* (Bucuresci); Membrii Domnii: *Emiliu Bacaloglu* (Bucuresci); *Dim. Brandza* (Bucuresci); *Gr. Cobalcescu* (Iasi); *Iacob Felix* (Bucuresci); *Ioanu Ghiç'a* (Londr'a); *Nicolae Kretzulescu* (Bucuresci); *Petre Poni* (Iasi); *Florianu Forcius* (Rodn'a); *Nicolae Teclu* (Vien'a).

C. Personalulu Comisiuniloru.

I. Comisiunea permanenta a Bibliotecei. Membrii Domnii: *G. Sion*, secretariu alu sectiunii literare; *Vas. Maniu*, secretariu alu sectiunii istorice; *Grigore Stefanescu*, secretariu alu sectiunii sciintifice.

II. Membru conservatoru alu colectiunei numismatice: Dl. *Dimitrie A. Sturdza*.

III. Comisiunea pentru cercetarea cartiloru tiparite intrate la concursu pentru:

Premiulu Nasturelu din Seria B. de 4,000 lei, destinat u celei mai bune carti in limb'a romana cu conținutu de ori-ce natura, tiparita dela 1 Ianuarie până la 31 Decembre 1887; si

Premiulu statului Lazaru de 5,000 lei, destinat u unei carti scrise in limb'a romana, cu conținutu sciintificu, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1886 până la 31 Decembre 1887, sau celei mai importante inventiuni sciintifice facute dela 1 Ianuarie 1886 până la 31 Decembre 1887.

Membrii: din sectiunea literara Domnii: *T. Maiorescu*; *B. P. Hajden*; *N. Quintescu*.

Din sectiunea istorica Domnii: *G. Baritiu*; *D. A. Sturdza*; *Calimachu A. Papadopolu*.

Din sectiunea sciintifica Domnii: *N. Kretzulescu*; *Em. Bacaloglu*; *Gr. Cobălcescu*.

IV. Comisiunea pentru cercetarea lucrariloru prezentate la concursulu premiului statului Heliade-Radulescu de 5,000 lei, pe anulu 1888:

„Nunt'a la Romani. Studiu istorico-etnograficu comparativu“: *G. Baritiu*; *B. P. Hajden*; *I. Caragiani*.

V. Comisiunea pentru revisuirea Regulamentului generalu: *D. Sturdza*; *T. Maiorescu*; *D. Brandza*.

VI. Comisiunea pentru explorarile dela Cucuteni: *V. A. Urechia*; *A. Papadopolu-Calimachu*; *Gr. Cobălcescu*; *Gr. Stefanescu*.

Din Raportulu Comitetului Societatiei pentru cultur'a si literatur'a romana in Bucovin'a in anulu 1886.

Unu exemplariu din acelu raportu publicatu pe 24 pagine in forma de brosiura la Cernauti 1887 ne este forte bine venit u. Interesse vitali ale nationalitatiei nostre pretindu, cá societatile de cultura si de literatura romanesca ori-unde aru fi acelea, se afle unele despre altele, se'si urmarésca progressele si pre cât u se póte se stea in comuniune strinsa unele cu altele, cam asia precum stau bisericel e de aceea si credintia si de acelasi rit u intre sine, sau buna-óra cum stau societatile magiare, care isi au ramurile sale nu numai in tierile corónei s.-tului Stefanu, ci si in Vien'a, éra in anii din urma chiaru si in Bucuresci, unde sunt u cu totulu trei reuniuni magiare cu diverse scopuri, precumu se afla tot u acolo si reuniunii

francese, germane (trei), italiéna, chiaru si una cecha cu slavaca, fie-care cu capitalu si mijlócele proprie de cultivare in limbile loru materne.

Societatea pentru cultur'a si literatur'a romana din Bucovin'a trecut-a si ea dela fundarea sa si până in timpulu din urma prin multe adversitati. Din coprinsulu intregu alu raportului de acum aflamu cu bucuria singulara, ca in fine existenti'a si prosperarea societatiei este bine asecurata, indiferentismulu care roses e la firele vietiei sale, in parte mare delaturatu prin câtiva barbati de inima si energia, ómeni independenti si totodata convinsi cá fie-care popoporu se cultiva mai curendu si mai siguru numai cu ajutoriulu limbei materne.

Din citatulu raportu se vede, cá Societatea din Bucovin'a pe langa casele cumarate si reparate bine are si unu fondu frumosielu, anume in obligatiuni 900 fl., 7200 franci, 1000 galbini, in numerariu 12,730 fl. 25 cr., éra disponibili 751 fl. 85 cr. Mai are si restantie 924 fl. pela membrii, dintre cari adunarea generala din urma a stersu pe câtiva. Din venituri se inpartu si subventiuni la studenti buni, inse lipsiti, éra 200 fl. la elevi dela meserii, nascuti in tíera.

Societatea mai are in administratiunea sa si alte cateva fonduri cu destinatiune speciala, precum:

Fondulu Pumnuleanu asia numitu in memori'a fericitului profesoru Aronu Pumnulu nascutu in districtulu Fagarasiului, studiatu in Blasiu si la Vien'a, trecut u la Cernauti in Iuniu 1849 in urmarea resboiului civile, denumitu acolo profesoru de limb'a si literatur'a romana la interventiunea ilustrei si intru tóte generósei familii Hormuzachi. Acelu fondu e trecut u in bilantiu cu sumele 11,200 fl. in obligatiuni, 2298 fl. 89 cr. la cass'a de pastrare din locu, 118 fl. in numerariu. Din venitul u acestui fondu se dau până acum câte cinc i stipendie (burse) pe an u la studenti dela diverse facultati, de drepturi, de medicina, filosofia, theologia.

Fundatiunea dómnei Agnes Popoviciu pentru gimnasisti, in obligatiuni 2200 fl. in numerariu 57 fl. 92 cr.

Fundatiunea contelui Emanuelu Logotheti pentru doue fetitie romane dela institutul u pedagogicu din Cernauti, cu scopu de a fi aplicate la scólele romanesci de fete. Fondulu in obligatiuni este 3200 fl., in numerariu 391 fl. 20 cr. Cu acestu fondu este până acum impreunatu alu dlui Alexandru de Popoviciu pentru unu studentu romanu dela scól'a agronomica din Cernauti.

Fundatiunea mai noua a Cavalerului Georgie de Popoviciu, care in 31 Decembre éra de 3000 fl. v. a. in obligatiuni, 126 fl. 52 cr. in numerariu, inca nu s'a realizatu deplinu.

Comitetulu s'a intregitu prin alegeri noue in loculu membriloru, dintre cari doi s'au fostu retrasu de buna voia, éra la alti cinc i le espirase terminulu prevediutu in statúte.

Biuroulu: Baronu Victoru Styrcea presiedente, Myron M. Calinescu vicepresiedente, Calis-

tratu Coca secretariu, Oreste de Renney cassariu, Dimitrie Isopesculu controloru, Nicolae Ieremieviciu bibliotecariu si inca alti 9 domni cá membrii ai comitetului.

Bibliotec'a societatiei consta din 2479 opuri in 2617 tomuri, 884 fascióre, 36 tablouri si 6 mape.

Domnulu Alexandru Zotta binevoí a mai daru societatiei o biblioteca de 524 opuri in 750 tomuri 114 fascióre.

Mai avemu si alte informatiuni coprinse in cuventulu de deschidere, care nu ne indoimu cá voru interessa de aprópe si pe lectorii nostrii; acelea sunt:

Activitatea comitetului in decursulu anului administrativu 1886 se cuprinde din urmatórele:

1. Adunarea generala a Societatiei din 8/20 Iuliu 1885 a decisu cu unanimitatea voturilor in urm'a propunerii Comitetului, ca osamintele neuitatului Aronu Pumnulu se se exhumeze si se se stramute de pe ținterimulu celu vechiu pe celu nou, unde se se redice apoi unu monumentu corespundietoriu, precum a fostu acésta de multu nu numai dorinti'a societatiei, ci si prevediutu in fundatiunea, ce pórtá acestu nume scumpu.

Acelu conclusu alu adunarii generale l'a realizatu Comitetulu in decursulu anului 1886, dupa cum s'a raportatu despre acésta si ultimei adunari generale. Éra sântirea monumentului redicatu se va serbá indata, cum va fi deplinu gata.

2. Dupa cum s'a amintitu si in raportulu de anu, a deschisu comitetulu conformu §. 2 p. 4 alu statuteloru si in érn'a anului 1886 unu ciclu de prelegeri poporale publice si gratuite, cari ca si in anii trecuti au fostu bine cercetate de catra publiculu romanu si primite cu multa simpatie.

Prelegerea antaia despre „Anticitatile din Bucovin'a“ s'a ținutu de dl. Dionisiu Olinescu in 6/18 Martie;

Prelegerea a doua despre „Elementulu nationalu in educatiune“ o ținù dl. Dimitriu Socolénu in 13/25 Martie;

Prelegerea a treia despre „Viéti'a si activitatea nemuritoriului Aronu Pumnulu“ o ținù dl. I. Bumbacu in 20 Martie (1 Aprilie) si

Prelegerea a patra despre „Anticitatile din Bucovin'a“ (Eroc'a de bronzu si de fieru), ca prourmare a prelegerii antaia, fu ținuta earasi de dl. Dionisiu Olinescu in 27 Martie (8 Aprilie).

Ne simtimu indatoriti a aminti cu multiamita, ca si de asta-data societatea filarmonica „Armoni'a“ din Cernauti a binevoitu a concede, ca aceste prelegeri se se țina in sal'a spatiósa a localului ei din „Hotelulu Moldavie“.

3. In temeiulu §. 2 p. 8 alu statuteloru si cu aprobarea Adunarii generale din urma, a inceputu comitetulu si cu edarea unoru brosiurele pentru lectur'a tinerimei de pe la scólele nóstre poporale.

In semestrulu II. alu anului 1886 s'au si tiparitu doue de aceste brosiurele sub numele de „Biblioteca pentru tinerimea romana“, cari s'au distribuitu gratuitu pe la scólele poporale din tiara.

4. Afara de stipendiele date din fundatiunile speciale, cari stau sub administrarea Societatiei, si despre ce se va raportá la finea raportului acestuia, s'au mai subventionatu din fondulu Societatiei doi studinti si anume: Dimitriu Popoviciu, studinte in drepturi la universitatea din Cernauti si Ioan Tintila studinte la scól'a de agromie din Viena, acordându-li-se ajutóre de câte 50 fl.

Totu din fondulu Societatiei s'au mai datu 50 fl. pentru spriginirea studintiloru romani sarmani dela gimnasiulu din Radauti, apoi unu ajutoriu de 10 fl. studentelui dela scóla reala din Siretiu, Lazar Nastasi, si altu ajutoriu de 37 fl. elevului dela scól'a agromica din Cernauti, Gavriilu Lucanu.

Afara de aceste s'au mai impartitu gratuitu copiiloru saraci de pe la scólele poporale din ținutul Cernautiloru carti si recuisite de scóla.

5. In urm'a comunicarii din partea directorului gimnasialu din Radauti, cumca saracia gimnasistiloru de acolo este asia de mare, încátu multi n'au nici cele mai necesarie spre traiulu loru, avendu apoi Comitetulu cunoscentia si de neajunsurile studintiloru romani dela gimnasiulu din Sucév'a s'a aflatu indemnatu presiedintele Societatiei Dl. Baronu Victoru Styrcea, de a aranja si o colecta intre domnii deputati ai dietei tierii, dupa cum s'a amintitu despre acésta si in raportulu Comitetului prezentatu ultimei Adunari generale, si din banii culesi sau tramisu 60 fl. „Scólei romane“ din Sucév'a pentru sprijinirea studintiloru romani sermani ai gimnasiului de acolo; 60 fl. s'au datu earasi pentru ajutorarea studintiloru romani dela gimnasiulu din Radauti; apoi cu sum'a de 55 fl. s'au cumparatu imbracaminte de érna pentru mai multi copii romani de pe la scólele poporale din suburbiile Cernautiloru, eara unu restu de 10 fl. s'a mai datu ca alu doilea ajutoriu lui L. Nastasi, studinte la scól'a reala din Siretiu.

6. Din sum'a de 200 fl. din venitul Societatiei, menita pentru ajutorarea tineriloru romani, cari imbratiosíedia meserii, s'au sprigitu in anulu 1886 trei adulti.

7. Dupa cum s'a raportatu ultimei adunari generale, s'au terminatu pertractarile pentru activarea fundatiunei Contelui Emanuilu Logothetti, cum si a fundatiunii Dlui Alexandru Popoviciu, si solvindu-se si taxele prescise in sùma de 300 fl., s'a pututu escrie si concursulu asupra stipendieloru din aceste doue fundatiuni pentru anulu scolasticu 1886/87, cari s'au si solvitu in parte in anulu curinte.

Asisdere s'au finalisatu si pertractarile pentru activarea fundatiuniloru create de repausatulu protopresbiteru alu Vicovoloru, Dimitriu Sereténu, si concursulu asupra stipendieloru se va escrie indata, dupa ce capitalulu acestoru doue fundatiuni se va preda de inaltulu c. r. guvernulu in administrarea Comitetului.

8. In afacerea colectei de daruri benevole spre acoperirea speseloru de reparare si adaptare a casei cumperate de Societatea, apoi de a realiza cu timpulu si dorinti'a comuna, de a ridica pe locul societatiei unu edificiu nou, s'a raportatu ultimei adunari generale, cumca

cu finea anului 1885 totalulu prisosu remasu dupa acoperirea speselor facute cu prim'a si a dou'a adaptare a casei cumparate, a fostu 243 fl., care suma s'a capitalisatu cá fondu specialu pentru zidirea noului edificiu.

In anulu 1886 au mai incursu pe sam'a listei V., incredintiata Dlui Atanasiu Pridie 55 fl. 30 cr. eara pe sam'a listei XXIII. dela Dnulu Samuilu Piotrovski suma de 10 fl.

Deci pàna acum'a este totalulu prisosu 308 fl. 30 cr.

Numele p. t. domniloru contribuitori din list'a Nr. V. s'au publicatu in raportulu de anu.

Spre orientarea prea onoratei adunari, precum si a p. t. domniloru contribuitori credemu de trebuintia a recapitula in scurtu, cele ce le-amu raportatu in afacerea colecteloru de daruri benevole, indrumate de comitetulu societatii inca in anulu 1879, anume in rapórtele comitetului pentru anii 1882, 1883, 1884 si 1885, si insemnamu, cumca din cele 27 liste incredintiate unoru domni pentru a colectá ocasionalu astufeliu de oferte, s'au reintorsu pàna acuma cu subscrieri de oferte: List'a I., IV., V., VI., VII., X., XI., XIV., XX., XXI., XXIV., XXVI. si XXVII;

S'au reintorsu, dara fara subscrieri de oferte: List'a III., XII., XIII., XV., XVI., XVII., XXII., si XXV.;

S'au anulatu list'a Nr. XXIII.

Nu s'au reintorsu pàna acuma cu tóte provocarile comitetului: List'a II., VIII., IX., XVIII. si XIX.

Resultatulu acestoru colecte au fostu in sine destulu de imbucuratoriu cu privire la general'a crisa finantiala in tiara, càci numai cu acesti bani adunati s'au acoperitu tóte spesele facute cu prim'a si a dou'a adaptare a casei cumparate, asia ca fondulu societatii a remasu cu totul crutiatu.

Ne mai putendu-se asteptá, ca voru mai incurge baii spre scopulu acesta, pe din alta parte fiindu prisosulu remasu din acésta colecta cu 308 fl. 30 cr. prea neinsemnatu, ca se figureze si mai departe ca fondu specialu pentru zidirea noului edificiu, carele ar' costa aprópe de 50,000 fl., s'au versatu acelu prisosu de 308 fl. 30 cr. in fondulu societatii.

9. In scopulu efectuarii imprumutului necesariu pentru zidirea noului edificiu prin emiterea de obligatiuni amortisabile, comitetulu n'a aflu oportunu a incepe nici in anulu acesta óre-care actiune; iara din caus'a impregiariloru puçinu incurajatorie, cunoscute in comunu, neci nu-i sperantia, ca se va putea realiza in curendu zidirea edificiului.

De alta parte inse s'a aretatu necesitatea urginta de a repara radicalu cas'a cumparata si cu ocasiunea acésta a ó adapta deplinu pentru trebuintiele societatiei astu-feliu, ca pentru multi ani va putea corespunde reerintiiloru nóstre.

In afacerea acésta va veni comitetulu cu propuneri speciale inaintea prea onoratei adunari.

10. In urm'a conclusului adunarii generale din anulu 1885, cum si alu celei din anulu 1886, de a regula in modu definitivu puseñiunea acelor membri, cari din

diferite cause nu si-au achitatu datoriiile càtra societate, s'a adresatu comitetulu in mai multe rânduri càtra toti acei domni membri, cari restéza cu contribuirile sale, invitându-i, cá se binevoiesca a le achitá, propuindu D-sale si tóte inlesnirile posibile. In urm'a acestoru invitari si-au achitatu datoriea 10 membrii, iara 8 membrii au cerutu stergerea restantiiloru, obligându-se, ca in viitoriu voru fi esacti cu solvirea contribuiriloru. Din partea a 20 de membri n'a primitu comitetulu nici unu respunsu, si asia s'a vediatu necesiatu a-i sterge din list'a membriloru pentru neimplinirea datorintieloru fatia cu societatea, conformu §. 11, p. 3 si §. 5 alu statuteloru.

Totu pentru neimplinirea datorintieloru fatia cu societatea, precisate in §. 6 alu statuteloru, s'au stersu si 2 membrii din list'a membriloru activi; eara alti 5 membri si-au dechiaratu esirea din sinulu societatii.

In decursulu anului 1886 se primira, in virtutea §. 20, p. 3 din statute, 5 membri ordinari.

Deci cu finea anului 1886 consta societatea din 7 membri onorari, 19 membrii fondatori, 105 membri ordinari si 2 membri activi.

Premiile Academiei Romane.

Insciintiare.

Dupa decisiunile luate de Academi'a Romana in sesiunile de pàna la anulu 1887, concursurile propuse de Academia sunt cele urmatóre:

I. *Premiulu Nasturelu-Herescu* din Seri'a B. de 4000 lei, se va decerne, in sesiunea generala din anulu 1888, unei carti scrise in limb'a romana cu conñinutu de ori ce natura, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie pàna la 31 Decembre 1887.

II. *Premiulu Statului Lazaru*, de 5000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1888 unei carti scrise in limb'a romana, cu conñinutu sciintificu, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1886 pàna la 31 Decembrie 1887, sau celei mai importante inventiuni sciintifice facute dela 1 Ianuarie 1886 pàna la 31 Decembrie 1887.

NB. Concurentii la aceste premii voru binevoí a trimite la cancelari'a Academiei Romane in Bucuresci operele lor, cari voru fi in conditiunile de timpu aci insemnate, in câte 12 esemplare, pàna la 31 Decembre 1887.

III. *Marele premiu Nasturelu-Herescu* din seri'a B. in suma 12,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1889, unei carti scrise in limb'a romana, cu conñinutu de ori-ce natura, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1885 pàna la 31 Decembrie 1888.

NB. In privinti'a premiiloru „Nasturelu-Herescu“ se punu in cunoscinti'a publicului urmatórele dispositiuni din codicilulu reposatului intru fericire C. Nasturelu-Herescu:

B. Premii pentru opere publicate.

„In totu anulu Societatea Academica Romana va avea „a premia, din veniturile fondului Nasturelu, o carte tipa-

„rita originala, in limb'a romana, care se va socoti de către societate ca cea mai buna publicatiune aparuta in cursulu anului.

„Inse aceste premie voru fi de doue specii :

„1. In trei ani consecutivi, de a rândulu, se va decerne câte unu premiu de patru mii lei, Nr. 4000 L. n. minimum, la cea mai buna carte aparuta in cursulu anului espiratu ;

„2. Iara in alu patruea anu se va decerne unu premiu fixu de lei 12,000, carele se va numi „Marele premiu „Nasturelu“, operei care va fi judecata cá publicatiunea de capetenie ce va fi aparutu in cursulu celoru patru ani „precedenti. Acestu premiu nu se va putea decerne unei lucrari, care va fi obținutu dejá unulu dintre premiile anuale, de cátu defalcându dintr'insulu valórea premiului precedentu.

„Operele ce se voru recompensa cu acésta a doua serie de premie voru tractá cu preferintia despre materiile urmátore :

a) „Scrieri serjóse de istorie si sciintiele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingátore de istori'a tieriloru „romane ;

b) „Scrieri de religiunea ortodoxa, de morala practica „si de filosofie ;

c) „Scrieri de sciintie politice si de economi'a sociala ;

d) „Tractate originale despre sciintiele esacte ;

e) „Scrieri enciclopedice, precum dictionare de istorie „si geografie, in cari se intre si istori'a si geografi'a Romaniei ; dictionare generale s'au pariale de sciintie esacte, de „arti si meserii, de administratiune si jurisprudentia, si alte „asemeni lucrari utile si bine intocmite ;

f) „Carti didactice de o valóre insemnata cá metodu si cá cuprinsu ;

g) „Dictionare limbistice in limb'a romanésca, mai alesu „pentru limbile antice si orientale, adeca limb'a latina, elena, „sanscrita, ebraica, araba, turca, slavona veche, si altele ;

h) „Publicatiuni si lucrari artistice de o valóre seriósá, „adeca relative la artile plastice, architectura, sculptura, pictura, gravura si chiaru opere musicale serióse, pe cari aceste „tóte societatea academica romana le va putea apretia atunci, „cându 'si va intinde activitatea ei si asupra tuturoru materiiloru de bele-arti ;

i) „Scrieri de pura literatura romana, in prosa si in versuri, precum poeme, drame si comedii serióse, — mai alesu „subiecte nationale, — si ori-ce alte opere de inalta literatura. „Acestora mai cu séma asiu dori sè se acorde Marele Premiu „Nasturelu, candu voru fi judecate cá avendu unu meritu „cu totulu superioru, spre a se da astu feliu o incurajare mai „puternica desvoltarii literaturii nationale“.

La acestea se mai adaoga urmátorele dispositiuni luate de societatea academica.

1. La concursurile acestoru premii se potu presentá si opuri preinnoite in nóue editiuni, cari se voru fi retiparitu in cursulu anului de autori in viétia.

2. Dupa cuprinderea chiaru a testamentului, traductiunile din limbi straine sunt escluse dela concursu ; se va face inse esceptiune pentru acele traductiuni de pe opuri straine clasice, çari :

a) sau prin dificultatile invinse ale unei perfecte reproduceri in versuri romanesci, voru constitui adeverate opuri literare ale limbei romane ;

b) sau prin anexarea de elucidari si de note sciintifice, cu totulu proprie traducatoriului, 'si voru fi insusitu meritele unoru lucrari originale in limb'a romana.

3. Cartile premiate de Academi'a Romana din alte fonduri ale sale sau cele tiparite din initiativ'a si cu spesele ei, nu potu intrá la concursu pentru premiile Nasturelu din seri'a B.

4. Premiile nasturelu din seri'a B. se potu acorda nu numai unoru opuri complete, ci si partii unui opu tiparitu in cursulu anului, cu conditiune inse, ca acésta parte se fie de valórea si de intinderea unui volumu si nu de ale unei simple fascióre, (minimum 400 pag. formatu in 8°. garmondu).

5. Premiarea unei parti a unui opu la unu concursu anualu nu impedece premiarea unei alte parti a aceluasi opu la unu concursu posterioru.

6. Opurile anonime si pseudonime voru putea fi admise la concursulu cartiloru tiparite, ear autorii lor, spre a primí premiile acordate, voru trebui se justifice proprietatea lor.

IV. *Premiulu statului Heliade-Radulescu*, de 5,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1888, celei mai bune disertatiuni scrise in limb'a romana asupra urmatorului subiectu :

„Nunt'a la Romani. *Studiu istorico-etnograficu comparativu*“.

Usurile nuptiale trebuescu studiate in varietatile loru dupa tóte provinciile romane, comparându-se cu nunt'a la vechii Romani si la popórele neo-latine pe de o parte, cu nunt'a la vecinii Romaniloru (Slavi, Unguri, Greci, Albanesi) pe de alta, de unde se reésa apoi dela sine o conclusiune istorico-etnografica.

Manuscrisulu va trebui se cuprinda materie pentru 200—300 pagine de tipariu 8° garmondu.

Terminulu presentarii manuscriseloru la concursu va fi pàna la 31 Decembre 1887.

V. *Premiulu Statului Lazdru*, de 5000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1889 celei mai bune lucrari in limb'a romana asupra urmatorului subiectu :

„*Studiulu vinuriloru din Romani'a din punctulu de vedere economicu si alu compositiunii loru chimice*“.

Manuscrisulu va trebui se cuprinda materie pentru circa 300 pagine de tipariu in 8° garmondu.

Terminulu presentarii manuscriseloru la concursu va fi pàna la 31 Decembre 1888.

VI. *Premiulu Statului Heliade-Radulescu*, de 5000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1889 unei carti scrise in limb'a romana, cu conținutu literaru, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1887 pàna la 31 Decembre 1888.

VII. *Premiulu Asociatiunii Craiovene pentru desvoltarea invetiamentului publicu*, in sum'a de lei 1500, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1890, celei mai bune carti didactice in limb'a romana din câte se voru fi tiparitu dela 1 Ianuarie 1887 pàna

la 31 Decembrie 1889. Acésta data este si termenul extremu alu depunerii la cancelari'a Academiei, in 12 esemplare, a cartiloru propuse pentru concursu.

VIII. *Premiulu Statului Heliade-Radulescu*, de 5000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1890, celei mai bune lucrari scrise in limb'a romana asupra urmatorului subiectu:

„*Istori'a scoléloru in tierile romane in prim'a jumătate a secolului XIX până la anulu 1864*“.

Terminulu presentarii manuscriseloru la concursu va fi 31 Decembre 1889.

IX. *Premiulu Alexandru I. Cuz'a*, de 10,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1891 celei mai bune lucrari scrise in limb'a romana asupra urmatorului subiectu:

„*Istori'a Romaniloru dela Aurelianu până la fundarea Principatelor*“.

X. *Premiulu G. San-Marinu*, in suma de 1500 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1891 celei mai bune lucrari asupr'a urmatorului subiectu:

„*Consideratiuni asupra comerciului Romaniei cu tierile straine atātu la Orientu cātu si la Occidentu, incependu cu secolulu alu XVI-lea până la anulu 1860*“.

Terminulu presentarii manuscriseloru la concursu va fi 31 Decembre 1890.

NB. Manuscrisele lucrariloru puse la concursurile premiilor de sub N-rii IV, V, VIII, IX si X se voru presenta anonime, purtându o devisa, care va fi reproducusa pe unu plicu sigilatu continendu numele concurentului.

Academia isi reserva dreptulu de a tipari in publicatiunile sale lucrarile ce se voru premiá.

Premiile se voru da autoriloru numai dupa tiparirea lucrariloru premiate.

PARTEA OFICIALA.

Nr. 295/1887.

Procesu verbale

alu comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului român, luatú in siedinti'a dela 16 Maiu st. n. 1887.

Presiedinte: Iacobu Bologa, vice-presiedinte. Membrii presenti: G. Baritiu, I. St. Siulutiu, Z. Boiu, Dr. Il. Puscariu, Const. Stezariu, E. Macellariu, P. Cosma, B. Harsianu.

Secretariu: Dr. I. Crisianu.

Nr. 60. Dl. G. Manu advocatu in Desiu, prin adres'a de dto 12 Maiu a. c. si cu provocare la conclusulu acestui comitetu de dto 8 Aprilie a. c. Nr. 167 arata, cá dinsulu a transpusu inca la 13 Februarie a. c. atātu contractulu cātu si sum'a cumpararii de 355 fl. pentru cas'a remasa de fericitulu

I. Titie dlui advocatu Aug. Munteanu, carele pretinde a le fi si trimisu cassariului asociatiunei dlui E. Brote; arata mai de parte, cá totu prin dl. Aug. Munteanu va fi transmisu densulu acestui comitetu cu datulu 23 Aprilie si unele date referitóre la mai susu numitulu remasu, pe care acela de asemenea le-ar fi transpusu la mán'a dlui cassariu alu asociatiunei cu datulu de 8 Maiu a. c., in fine se róga dl. advocatu Manu, sè se resólve caus'a acésta cātu mai ingraba, de óre-ce in starea acést'a de lucruri densulu nu póte luá dispositiunile de lipsa si cas'a se surpa. (Ex. Nr. 288/1887).

— I se respunde dlui advocatu G. Manu, ca la comitetulu asociatiunei nici până la datulu de fatia n'au intratu dela dl. Aug. Munteanu nici contractu nici bani in afacerea lasamentului I. Titie. Dl. advocatu Aug. Munteanu se recérca din nou a deslucí afacerea acést'a.

Nr. 61. Directiunea scoléi civile de fete in Sibiiu presenta spre aprobare programulu examenelor publice, ce au a se ținea cu finea semestrului de vara alu anului scolariu 1886/7. (Ex. Nr. 287/1887).

— Programulu prezentatu se apróba in urmatorulu cuprinsu:

Luni in 27 Iunie a. c. inainte de amédi:

- 8—9. Religiunea cu tóte clasele.
- 9—9³/₄. Limb'a romana cu Class'a I.
- 9³/₄—10¹/₄. Aritmetic'a cu Class'a II.
- 10¹/₄—10³/₄. Limb'a germána Cl. III.
- 10³/₄—11¹/₄. Istori'a Ungariei Cl. IV.
- 11¹/₄—12. Istori'a naturala Class'a I.

dupa amédi:

- 3—3¹/₂. Chemi'a cu Class'a IV.
- 3¹/₂—4. Geografi'a Class'a II.
- 4—4¹/₂. Fistic'a Class'a III.
- 4¹/₂—6. Limb'a franceza, music'a vocala si instrumentala.

Marti in 28 Iunie.

- 4—6. Limb'a maghiara cu tóte clasele.

Joi in 30 Iunie:

La 10 óre inainte de prândiu:

Incheierea anului scolasticu si distribuirea atestateloru in present'i'a întregului corpu invetiatorescu. — Despre acést'a sè se incunosciintieze locurile competente.

Nr. 62. In legatura cu conclusulu de sub Nr. precedentu comitetulu decide:

— Sè se esmita in calitate de presiedinte la examenele publice ale scoléi civile de fete vice-presiedintele asociatiunei, Dl consilieriu Iacobu Bolog'a.

Nr. 63. Directiunea scoléi civile de fete in Sibiiu prin adres'a de dto 7 Aprilie a. c. Nr. 97 si cu provocare la conclusulu conferintiei colegiului invetiatorescu de acelasi datu cere, ca comitetulu se decida daca afla necesara edarea la finea anului scol. a unui feliu de programu tiparitu, preste totu, si daca o afla acésta necesara si pentru anulu curentu scolasticu. Pentru casulu favorabilu comitetulu se asignedie si mijlócele necesáre banesci pentru edarea in tipariu a acelu programu (Ex. 249/1887).

— Fiindu edarea unui programu tiparitu, care se conțina scirilie scolare si eventualu si câte unu elaboratu, in in-

teresulu unei mai mari respândiri între romani a cunoștinței despre școl'a acésta, direcțiunea școléi civile de fete este pof-tita a pune la cale deja cu finea anului școl. curentu tipărirea unui astfelu de programu; încâtu pentru mijlôcele banesci, acelea se voru asigna dupa-ce se va fi terminatu lucrarea.

Nr. 64. Direcțiunea școléi civile de fete în Sibiiu prin adresa de dto 7 Maiu a. c. Nr. 122 cere sè se dispuna repararea zidului dinspre parculu orasiului (Exh. Nr. 286/1887).

— Cêrerea presenta se ține în suspensiu până va urma respunsu la rogarea adresata din partea comitetului înaltului ministeriu reg. ung. cu datulu 16 Iunie 1886 Nr. 185/1886 în acésta afacere.

Nr. 65. Direcțiunea școléi civile de fete prin adres'a de dto 11 Aprilie a. c. Nr. 103 a prezentatu comitetului pentru informatiune 20 esemplare din statutulu de organizare tiparitu alu acelei școléi (Ex. Nr. 255/1887).

— Spre științia.

Nr. 66. Direcțiunea școléi civile de fete în Sibiiu prin hârtia de dto 11 Aprilie a. c. Nr. 98 presenta pentru aprobare regulamentul internu alu școléi (Ex. 256/1887).

— Sè se descrie acestu regulamentu într'unu numeru co-respundietoriu de esemplare și sè se distribuie între membrii comitetului spre a putea luá privire în elu, înainte de a i se da aprobarea.

Nr. 67. Directorulu despartimentului XI (Siumleulu Silvaniei) dl Alimpiu Barboloviciu prin adresa de dto 4 Maiu a. c. Nr. 240 aterne contractulu invetiachelului de pantofariu, Ioanu Popu din Siumleu, stipendiatu din partea acestui comitetu (Ex. Nr. 279/1887).

— Spre științia, avendu a se trimite spre înregistrare onoratei societati „Transilvani'a“ în București.

Nr. 68. Dl architectu G. Maetz prin adres'a de dto 30 Aprilie a. c. și cu provocare la încunoscintiarea primita cu datulu 8 Aprilie a. c. Nr. 413/1886 din partea acestui comitetu referitóre la reducerea sumei preliminate pentru adaptarile la cas'a din strad'a morii Nr. 8 dela fl. 12,608. 84 la fl. 11,946.63 cere se i se arete motivele acelei reduceri și a'lu clarificá în acestu punctu cu posibila grabire (Ex. Nr. 277/1887).

— Se transpune comisiunei esmise din sinulu comitetului cu datulu 26/1 a. c. Nr. 413/1886 spre opinare.

Nr. 69. Dl K. Reifenkugel bibliotecarulu c. r. bibliotecii a universitatii din Cernauti prin adres'a de dto 27 Aprilie a. c. Nr. 72 atesta cu multiamita primirea numerilor din fôiea asociatiunei de pe anii V. IX. și XI, ce lipsiau în esemplarele trimise mai înainte pe sém'a numitei bibliotecii (Ex. Nr. 276/1887).

— Spre științia.

Nr. 70. Stipendistulu asociatiunei, Teod. Vândoru, stud. de Cl. VII. la gimnasiulu romanu din Blasiu 'și legitiméza sporiulu facutu în studii în periodulu II alu anului școl. curt. (Ex. 88/1887).

— Spre științia.

Nr. 71. Secretariulu II alu asociatiunei comunica, ca dupa impartasirile ce i s'au facutu din partea unor'a din membrii comitetului și în urm'a cercetariloru întreprinse de densulu, a aflatu, că tinerulu Ioanu Radu, studentu de Cl. VIII la gimnasiulu român din Blasiu, stipendistulu alu asociatiunei, se bucura afara de acestu ajutoru și de unu altu stipendiu de

60 fl. și intréba, dacă comitetulu cu tóte acestea lasa în folosinția tinerului susnumitu stipendiulu acordatu.

— De ôre-ce între stipulatiunile concursului pe bas'a caruia studintele Ioanu Radu a obținutu stipendiulu dela asociatiune, nu s'a pusu condițiunea ca concurentii se dovedésca, ca nu se bucura de alte ajutóre (stipendii) comitetulu cu majoritate de voturi hotaresce a se lasa studentului Ioanu Radu stipendiulu acordatu de 40 fl. În contra acestei hotariri înșinua votu separatu membrulu Dr. I. Puscariu, la care se alatura și membrulu Elia Macellariu.

Nr. 72. Oficiulu pentru mesurarea competintieloru erariale prin hârti'a de dto 29 Martie a. c. Nr. 604 încunoscintiéza comitetulu, ca dupa sum'a de 100 fl. v. din remasulu dupa M. Bucsi'a din Mediasiu s'a prescrișu în conformitate cu §. 26 art. de lege 34 ex. 1881 $\frac{2}{10}\%$ dupa 100 fl. deci 20 cr. ecivalentu și ca platirea are a se face încependu cu 1 Ianuarie 1885. Competintiele pro 1885 și 1886 sunt a se solvi numai decâtu, cea pro 1887, înșe în rate trilunare, încependu cu 1 Ianuarie a. c. (Ex. Nr. 265/1887).

— Spre științia. Sum'a de 40 cr. v. a. cá ecivalentu pro 1885 și 1886 se avisédia la cassa spre solvire.

Nr. 73. Dl Rubinu Pătitu'a advocatu în Alb'a-Iuli'a, prin adres'a de dto 28/4 a. c. cere pe sém'a bibliotecii înfiintiate la școl'a poporala din Alb'a-Iuli'a-cetate opurile asociatiunei (Ex. Nr. 275/1887). În legatura cu acésta se presinta cêrerea comitetului mai susu numitei bibliotecii de același cuprinsu, rugânduse, se li se trimita și fôiea asociatiunei în modu gratuitu (Ex. Nr. 288/1887).

— Cêrerea se încuviintiadia, avendu a se trimite pe sém'a bibliotecii dela școl'a din Alb'a-Iuli'a (cetate) unele din opurile, ce se afla în mai multe esemplare și disponibile în bibliotec'a asociatiunei, de asemenea și fôia asociatiunei din anii trecuți și de pe anulu curentu.

Nr. 74. Dl primu secretariulu alu asociatiunei George Baritiu prin adres'a de dto 2 Martie a. c. transpune pe sém'a bibliotecii asociatiunei mai multe scrieri (foi periodice, rapôrte și statistice din Romani'a) în numeru de 101, care au fostu pastrate până acum la redacțiunea fôiei „Transilvani'a“; arata, ca a transpusu cu ocașiunea acésta unele scrieri și direcțiunei școléi civile de fete în Sibiiu pe sém'a bibliotecii acelei școléi și cere sè se trimita pe sém'a acelei bibliotecii și fôia asociatiunei (Ex. Nr. 59/1887).

— Cu multiamita spre științia, avendu a se trimite pe sém'a bibliotecii școléi civile de fete și fôia asociatiunei.

Nr. 75. Bibliotecariulu asociatiunei aterne conspectulu cartiloru intrate la biblioteca în decursulu anului 1886 și alu cartiloru intrate în primulu trimestru alu anului 1887 (Ex. Nr. 270/1887).

— Spre științia, conspectele prezentate sè se publice în fôia Asociatiunei. Sè se trimita în schimbu fôia asociatiunei redacțiuniloru „Revistelorु științifice literare“ din Romani'a.

Nr. 76. Directorulu despartimentului XV (Naseudu) prin adresa de dto 5 Aprilie a. c. Nr. 3 presenta o obligațiune de 100 fl. împrumutu de statu, Staatsschuldverschreibungsobligatiun Nr. 109,319 de dto Vien'a 1 Augustu 1868 împreuna cu 17 cupóne, încependu dela 1 Augustu 1887 până 1 Augustu 1895 în contulu tacsei de membru pe viația alu

Asociatiunei si 1 fl., pentru diploma pentru Dl Octaviu Baritiu profesor in Naseudu (Ex. Nr. 252/1887).

— Spre sciintia. Se cuitédia primirea obligatiunei, ear dlui Octaviu Baritiu i se estrada diploma de membru pe viatia alu Asociatiunei.

Nr. 77. Dl primu secretariu alu Asociatiunei G. Baritiu prin adresa de dto 14 Maiu a. c. si in legatura cu adres'a sa de dto 2 Martie ofere pe sém'a bibliotecei scólei civile de fete sustinuta de Asociatiune 10 carti si publicatiuni alese, intre care si frumosulu opu artisticu intitulatu: „Biseric'a episcopala a Manastirii Curtea de Argesiu 1886“ precumu si sum'a de 5 fl. v. a. pentru cumpararea de premii pentru elevele din stól'a numita (Ex. Nr. 293/1887).

— Se primescu cu multiamita, atátu càrtile càtu si sum'a de 5 fl. v. a. se transpunu directiunei scolare spre ulterióra dispositiune.

Nr. 78. Dela siedinti'a premergatóre au incursu la comitetu urmatórele tacse:

a) Dela dd. Romontianu Alesandru in Turd'a tacsá pro 1886 si 1887 10 fl., Dr. Ioanu Ratiu in Turd'a pro 1887 5 fl., Iuliu Vladutiú in Turd'a pro 1886 si 1887 10 fl., Petru Tisu in Panciov'a pro 1886 si 1887 10 fl., Vasiliu Cernea in Cincu mare pro 1887 5 fl., George Gradovicu in Deju pro 1886 si 1887 10 fl., Andreiu Ghidiu in Oraviti'a pro 1886 si 1887 10 fl., Michailu Besianu in Lugosiu pro 1886 si 1887 10 fl., Titu Hatieg in Lugosiu pro 1886 si 1887 10 fl., George Martinescu in Lugosiu pro 1886 si 1887 10 fl., Fabiu Rezeiu in Lugosiu pro 1886 si 1887 10 fl., Dumitru Olténu in Morarenii pro 1887 5 fl., Antoniu Stoic'a in M. Osiorheiu pro 1887 5 fl., Iosifu Tincu in Deda pro 1887 5 fl., Dr. N. Oncu in Aradu pro 1887 5 fl., Gavrilu Scridonu in Naseudu in contulu taxei pro 1887 2 fl., Ioanu Tanco in Naseudu in contulu taxei pro 1887 2 fl., Dr. Const. Moisilu in Naseudu in contulu tacsei pro 1887 1 fl. 50 cr., Ilie Cãmpénu in Varviz tax'a pro 1887 5 fl., Ioanu Racatianu in Ibanesci pro 1887 5 fl., Ioanu Sian-doru in Cuiésdu tacsá de 1 fl. pentru diploma, Ioanu Lado in Restosnea taxa de 1 fl. pentru diploma, Stefanu Popu in Blasiu tax'a pro 1887 5 fl., Dumitru Suciú in Ceh pro 1887 5 fl.

b) delá dl Stefanu Moldovanu prepositu in Lugosiu a incursu sum'a de 10 fl.;

c) s'au insinuatu cá membrii ordinari pro 1887: Emanuilu Ungurénu advocatu in Timisiór'a platindu tax'a de membru ordinariu pro 1887, 1888 si 1889 si taxa pentru diploma la olalta 16 fl., si comun'a politica Reheú platindu tax'a pentru diploma 1 fl. (Ex. Nr. 281/1887).

— Spre sciintia, avendu membrii noi a se supune aprobarei adunarei generale a Asociatiunei transilvane.

Sibiiu, d. u. s.

Iacob Bolog'a m. p.,
v.-presidentu.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secretariu.

Autenticarea acestui procesu verbalu se increde Dloru P. Cosm'a, Dr. II. Puscariu, E. Macellariu.

S'a cetitu si autenticatu.

Sibiiu, in 18 Maiu 1887.

P. Cosm'a m. p.

Dr. I. Puscariu m. p.

E. Macellariu m. p.

Nr. 270/1887.

Conspectulu

cartiloru intrate la bibliotec'a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu in decursulu trimestrului Ianuarie — Martie 1887.

1. Hurmuzachi E. de, Documente privitoare la Istori'a Romaniloru, volumulu V. partea II. (1650—1699) Bucuresci 1886. don. Academiei romane.

2. Hurmuzachi E. de, Fragmente zur Geschichte der Romanen, fünfter Band. Bucuresci 1886. don. Academiei romane.

3. Urechie V. A. Mironu Costinu. Opere complete, tom. I. Bucuresci. 1886. don. Academiei romane.

4. A magyar tudományos Akadémia:

a) Értesítő (az 1886-ik évben tartott üléséről).

b) Emlékbeszédék IV^{2/4}.

c) Nyelv- és széptudományi értekezések XIII. 10/12.

d) Matematikai és természettudományi értesítő V. 1/5.

e) Értekezések a társadalmi tud. köréből VIII. 7. 10. XI. 1.

f) Értekezések a matematikai tudom. köréből XIII. 1/2.

g) Értekezések a természettudom. köréből XVI. 1. 4/6.

XVII. 1.

h) Értekezések a történelmi tudom. köréből XIII. 4/5.

i) Takács István: Nyelvünk ik- es igei és a Révai szabálya, Budapest 1887. (2 esemplare).

k) Almanach 1887, évre, magy. tud. akadémiai, Budapest 1886.

5. Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde 20 Bd. 2/3. 21 Bd. 1. si Jahresbericht pro 1886.

6. Biblioteca nazionale centrale di Firenze:

a) Bolletino delle pubblicazioni italiane 20/24 1886. 25/31 1887.

b) Indici del Bollettino delle pubblicazioni italiane nel 1886. I. Indice alfabetico delle opere 1/3.

7. Biblioteca nazionale centrale Vittorio Emanuele di Rom'a:

Bollettino delle opere moderne straniere 5/6. 1886.

8. Meitani G. G. Studie asupra constitutiunei Romaniloru fasc. XI (2 es.) Bucuresci. 1886 don. autorului.

9. Rotariu Pavelu: Legea comunala (art. XXII. ex 1886). Timisiór'a 1886.

Sibiiu, in 16 Maiu 1887.

Dr. I. Crisianu m. p.,
bibliotecariu.

Diverse.

* Din Buciumi (Vármező) in comitatulu Selagiului ni se trimise unu apelu, in care comitetulu localu invita romanii de pretotindenea a contribuí cu ori-ce obiecte séu produse pentru arangiarea loteriei in folosulu fondului „Reúniunei femeiloru romane din Selagiu“, carea 'si va tineá in estu anu adunarea sa anuala in acea comuna, asemene si despartia-mentulu XI alu Asociatiunii transilvane se va intruní in estu anu acolo. Ofertele sunt a se trimite pâna in 1 Iuliu a. c. n. la adres'a m. on. dn. Ioanu Maximu parochu gr. cath. in Buciumi, si acele se voru cuitá pre calea publicitatii. „Tribuna.“

* Din Beiusiu. Fundamentul aripei drepte a gimnaziului romanu gr. cath. care o zidesce episcopulu Pavelu, deja s'a asediatu si edificarea continua neintreruptu, asia că la tómnă edificiulu intregu, cu renovatiunea aripei stânge dimpreuna, trebue se fie terminate. In legatura cu edificiulu gimnazialu se va zidi si unu internatu, pentru studenti seraci; zidirea o face Mazuchi, architectulu dela Blasiu.

(Dupa „Famili'a“).

Bibliografia.

Un'a din publicatiunile cele mai rare si mai memorabili romanesci avemu sub ochii nostrii, care este:

„Biserica episcopala a Manastirei

CURTEA DE ARGES,

Restaurata in dilele M. S. Regelui Carolu I.

Sfintita din nou in dioa de 12 Octomvrie 1886.

Foliantu mare de 100 pagine, editiune de luxu asia cum merita representarea unui edificiu monumentale si totodata istoricu, unicu in felulu seu, precum este Biserica monastirei si a episcopiei dela Curtea de Argesiu, care pe timpulu invasiunei dintre anii 1854—56 a storsu admirarea austriaciloru si ia facutu că se o reproduca chiaru si asia precum se află ea pe atunci in o stare desolata si trista, spre a o pune alaturea cu cele mai minunate producte ale architecturei din tóta Europ'a, câte au fostu infintiate oriunde in restimpu de un'a suta de ani intre 1440 si 1540.

Acestu opu artisticu au aparutu in stabilimentulu graficu Socecu et Teclu in Bucuresci, caruia 'i face mare onóre, că nu mai trebue se caute romanii stabilimente de arta in strainatate spre a putea se aiba opuri precum este si acesta.

Pre lănga mai multe texturi in prosa si in ode, din care vomu reproduce si noi unele in alti Nri, opulu are 19 ilustratiuni proprie si alte 13 heliografice. Intre cele de antăiu se vedu: Biserica de Argesiu, mormente de Domni si Dómnă ale tieriei, portrete de ale loru, inscriptiuni diverse incependu cu cea dela 1526 până la cea din anulu 1885. Intre heliografiu sunt portretele regelui si reginei, Biserica, intrarea, catapetém'a, regin'a Elisabet'a in biserica roganduse, frontispiciulu unui exemplariu din cele 12 evanghelii lucratu de mán'a reginei, inscriptiunea si ferecatur'a; tronulu regelui; tronulu episcopescu; serbarea insasi.

Restaurarea bisericeii a costatu unu milionu 500 mii lei noi. Dóra la nici-unu asiedimentu bisericescu nu s'au intemplatu atâtea desastre, parte neprevedute parte criminali că la Curtea de Argesiu. Cutremurul dela 1838 sguaise temeliele, episcopulu Ilarionu o restaurase in câtv'a; la 1866 au arsu seminariulu; in 23 Aprilie 1867 au arsu casele, turnulu si paraclisulu, in fine in 2/14 Decembre aceluiasi anu foculu consumase totu interiorulu bisericeii si de atunci servitiulu ddiiescu nu s'a mai facutu intrens'a. Atâtea focuri la aceiasi episcopia!

— „Scóla si Famili'a“, revista pedagogica din Brasiovu, e apretiată in ultimulu „Curieru Literalu, alu „Romanului“ precum urmédia:

„Earasi unu daru frumosu si folositoru facu conceptieniloru loru si in genere Romaniloru d-nii Ioanu Popea, si Andreiu Barseanu cu a loru revista bilunara „Scóla si Famili'a“, care apare in Brasiovu si in care vedemu cu deosebita placere, ca domnescu fara jicnire adeveratele principii pedagogice, precum si o limba frumoasa, romanésca fara pedantismu si fara erudite intortochiaturi. Astfelu de publicatiuni conscientioase si muncite merita incuragiarea toturoru ómeniloru de bine. Noi felicitamu redactiunea „Scólei“ din Brasiovu si-i uram succesu continuu pe calea ce-au apucatu“.

Dreptu, economie, politica etc.

a) In limb'a romana.

— A. Legile pentru autentificarea actelor si autentificarea si legalisarea actelor relative la imprumuturile creditelor Agricole, urmate de circulariele ministeriale precum si instructiuni si formulare trebuitoare tribunaleloru, judecatoriiloru de ocóle, comisariloru politienesci si primariloru din comunele rurale pentru bun'a intielegere si aplicare a acestoru legi, de Ioanu Rađoi, pag. 124. L. 3. Bucuresci. Tip. Rev. Lit. 1886.

— A. Studie asupra Constitutiunei Romaniloru, de G. G. Meitani, Fasc. XI. pag. 315. L. 5. Bucuresci. Tipografi'a Moderna. 1886.

— A. 117 articole din Conventiunile de comerci incheiate intre Romani'a si alte state. — Note esplicative la tarifulu autonomu, pag. 85. Bucuresci. Tip. Carolu Göbl. 1886.

b) In limb'a francesă.

— A. La Russie et la Crise Bulgare, par. Alexandre G. Djuvara, pag. 36. Bucuresci. Impr. Carolu Göbl. 1886.

— A. Essai comparé sur les institutions, les lois et les moeurs dela Roumanie, depuis les temps les plus reculés jusqu'à nos jours, par Nicolas C. Blaremburg, pag. 806. L. 30. Bucarest. Impr. Peuple Roum. 1886.

c) These de licentia sustinute la facultatea de dreptu din Bucuresci.

— A. Despre plat'a drepturiloru sucesorale sau indatoririle mostenitoriloru s. de Teodoru Borneanu, pag. 88. Bucuresci. Tipografi'a Moderna 1886.

— A. Despre adoptiunea in dreptulu Romanu si Romănu s. de C. I. Cardasi.

— A. Despre actiunea pauliana in dreptulu Romanu si Romănu si despre legea Aelia Sentia s. de Vasile Cărlöv'a pag. 111. Bucuresci. Tip. Moderna 1886.

— A. Despre obligatiunile vendiatorului s. de Ioanu Em. Culoglu pag. 36 Bucuresci Tipografi'a Moderna 1886.

A. Despre privilegiile in dreptulu Romanu si dreptulu Civilu Romănu s. de Atanasie Costescu pag. 55. Bucuresci — Tipografi'a Moderna 1886.

— A. Filiatiunea copiiloru legitimi in dreptulu Romanu si Romănu s. de Alex. I. Lig'a pag. 40. Bucuresci Tipogr. Moderna 1886.

— A. Influenti'a civilului asupr'a criminalului si viceversa s. de G. Molanescu pag. 163. Bucuresci. Tipografi'a Moderna 1886.

— A. Despre tutel'a testamentara si asupra vietuitorului din cei doi soçi s. de Ilie Oprescu pag. 75. Bucuresci. Tip. Moderna 1886.

— A. Despre gagiu in dreptulu Romanu si Romànu si de N. N. Saulescu p. 109. Bucuresci. Tip. Moderna 1886.

— A. Despre obligatiuni solidare in dreptulu Romanu si Romànu s. de Nicolae I. Stefanescu pag. 79. Tipografia Moderna 1886.

d) These susținute la scól'a libera de sciintie politice si administrative din Bucuresci.

— A. Despre comisionari s. de Tom'a Constatinescu pag. 59. Bucuresci Tip. Cucu 1886.

— A. Despre adoptiune s. de C. M. Ionescu pag. 11. Bucuresci. Tipografia Curtiei Regale 1886.

Medicina, Hygiene etc.

— A. Despre Cosmetice de Dr. C. S. Antonescu pagine. 24. Bucuresci. Tipografia Academiei Romane 1886.

— A. Higien'a si Fisiologi'a Casatoriei. Istori'a naturala si medicala a barbatului si femeii. Dr. Debay trad. de Ad. Steinberg. pag. 398 si XII. L. 5. Bucuresci. Tip. Cucu 1886.

— A. Kephirulu, adeveratu kumis de lapte de vaca de Dr. Demetrief pag. 24. Bucuresci. Ed. Lukianof.

— A. Cercetari clinice si experimentale asupr'a Bryonei albe (Brei) cá medicamentu Anti-emoragic de Ioan Elian. Thesa susținuta la facultatea de medicina din Bucuresci pag. 70. Bucuresci Tipografia Moderna 1886.

— A. Câteva cuvinte asupra Pathogenei si tratamentului erisipelului de N. M. Frangulea. Thesa susținuta la facultatea de medicina din Bucuresci pag. 53. Bucuresci Tip. Moderna 1886.

— A. Celu mai bunu metodu de cura de regenerare firésca de G. H. Gaudy pag. 19. Bucuresci. Tip. Curtiei Regale 1886.

— A. Contributiune la studiulu Pelagrei de Valerianu George Negrescu, pag. 40. Bucuresci. Tip. Moderna 1886.

— A. Turbarea la cànii de I. Placinteanu. Thesa susținuta la scól'a superióra de medicina veterinara. pag. 67. Bucuresci. Tipografia Moderna 1886.

Carti Militare.

— A. Studiu asupra invetiamèntului in armat'a nóstra de Maiorulu Anghelescu, pag. 30. Bucuresci. Tip. Moderna 1886.

— A. Expériences de coupoles à Bucarest par le Major Gr. Crainiceanu pag. 38. Bucarest. Tip. Wiegand 1886.

— A. Livretu de teorii al caporalului si suboficerului de infanterie, de Colonelu Ioanu Logadi pag. 384 si 2 tabele L. 3. Craiova. Tip. Lazaru 1886.

— A. Luptele Romaniloru in Resbelulu din 1877—1878 de T. C. Vacarescu Lt.-Col. in reserva. P. I. Apararea

Teritoriului pag. 262. L. 5. Bucuresci. Tipografia Curtiei Regale 1886.

— A. Cursu de geografie militara de Lt. Costantinu Forascu pag. 285. L. 5. Craiova. Tipografia Benveniuti.

Istorie etc.

— A. Unirea principatelor Romane 5—24 Ianuarie. Iasi Bucuresci 1859. Edata de Soc. Carpati L. 3. pag. 170. Bucuresci. Tip. Moderna 1886.

— A. Schitie biografice din vieti'a Metropolitului Ungro-Vlachiei Filaretu II-lea 1792 si ale altoru persóne contimporane cu dènsulu de Melchisedek Episcopulu Romanului p. 70. Roman. Tip. Cubelc'a 1886.

— A. Domnulu B. P. Hasdeu si Radu Negru fundatorulu tieriei romanesci. Studiu istoricu de Ioanu N. Sioimescu L. 1. Bucuresci. Tipografia Moderna.

— Regulamentele ministeriale si cartile didactice nu s'au pututu publicá in acestu numeru din caus'a lipsei de spatiu, se voru publicá in Nr. 2. la care vomu adaugá unu suplementu, inse daca cineva ar dorí se aiba list'a completa a sus diseloru uvrage inainte de aparitiunea numerului 2, nu are decátu a ni o cere prin scrisórea francata adaugându totdeotata si 30 bani in marci postale, si noi 'i vomu espedia imediatu susu dis'a lista.

(Dupa Revista bibliografica Nr. 1 Ioanu C. Iuga.)

Scól'a superióra de fetitie din Sibiiu.

(Continuare din Nr. 9—10)

Transportu din Nr. 9—10: 7784 fl. 98 cr., 200 fl. in obligatiuni, 932 fl. 43 cr. in libelu de depuneri.

A mai intratu pentru scól'a de fete pe List'a Nr. 181 (Colect. Dlu Basiliu Andrea, preotu in Ighiu), dela domni: Bas. Andrea, preotu 30 cr.; Nicolae Hoda, cantoru 10 cr.; George Istrate, proprietariu 30 cr.; Iosifu Pop'a, proprietariu 10 cr.; Ioanu Anghelu, economu 10 cr.; Georgiu Pop'a, proprietariu 20 cr.; Oan'a Costea, prescuraritia 10 cr.; Ioanu Popu, proprietariu 50 cr.; Nicolae Florescu, proprietariu 1 fl.; Ioane Maximu, preotu 50 cr.; Nicolau Bobecu, cismariu 30 cr.; Ioanu Florescu, cismariu 50 cr.; Davidu Mitru, proprietariu 20 cr.; George Florescu, proprietariu 20 cr.; Ioanu Maximu, cantoru 20 cr.; Ioanu Florescu, senioru propr. 1 fl.; Bogdanu; Augustinu, calfa de fauru 1 fl.; Vas. Bucerzanu, fauru 30 cr. Veronic'a Florescu nasc. Dobo, 1 fl.; Deutsch Simonu, 50 cr. toți din Ighiu. Sum'a 8 fl. 40 cr.

Pe list'a Nr. 142 (Colectoru Dl Parteniu Cosm'a directoru la institutu „Albin'a“) dela Tom'a Galetariu, economu in Cella 5 fl. v. a.

Sum'a totala 7798 fl. 38 cr.; in obligatiuni 200 fl.; in libele de depuneri 932 fl. 43 cr.

Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romàna si cultur'a poporului romànu.